

stycznymi, muzyką. Wiele czytał z tych dziedzin, utrzymywał kontakty z ich przedstawicielami, brał udział w spotkaniach, spektaklach, wystawach, koncertach, sam próbował malować i komponować pieśni religijne. Umiał to wszystko spożytkować w swoich badaniach i wykładach. Gdy np. ukazało się polskie tłumaczenie *O sztuce miłości* Ericha Fromma (Warszawa 1971), nie omieszkał zaprezentować tej pracy i wskazać jej punktów zbieżnych z biblijną koncepcją miłości. Zależało mu, żeby słowo Boże trafiało do ludzi współczesnych, dokonywał jego inkulturacji i aktualizacji.

Angażował się w życie Kościoła. Wyświęcony na kapłana w 1958 roku, pracował krótko jako wikariusz i katecheta (1958–1961), był potem prefektem w seminarium duchownym (1968–1976) i jego wicerektorem (1976–1980). Upowszechniał Pismo Święte poprzez głoszenie homilii biblijnych, prowadzenie wykładów na temat Biblii np. dla animatorów oazowych, godzin i kręgów biblijnych. Jako jeden z pierwszych podejmował wezwanie Soboru Watykańskiego II do apostołatu biblijnego, wyznaczając drogę innym. Brał również udział w inicjatywach ekumenicznych, choćby w kwestii tłumaczenia ekumenicznego Biblii na język polski, nawiązując współpracę z chrześcijanami innych wyznań, np. w ramach Polskiego Towarzystwa Biblijnego. Widział potrzebę dialogu międzyreligijnego, przede wszystkim katolicko-żydowskiego. Jego aktywność została doceniona, cze-

go wyrazem było członkostwo w Komisji Episkopatu Polski ds. Liturgii (1984–1989) oraz w Podkomisji, potem Komisji Episkopatu Polski ds. Dialogu z Judaizmem (1986–1996).

Był człowiekiem o szerokich zainteresowaniach, prawdziwym humanistą, o czym świadczą jego publikacje i jego biblioteka, w której zostawił wiele książek i artykułów, często z dedykacjami od autorów polskich i zagranicznych, z różnych dziedzin: biblistyki, judaistyki, archeologii, syndologii, historii, literatury pięknej, językoznawstwa, sztuk plastycznych, muzyki (w tym sporą płytotekę z utworami klasycznymi), jak również obrazy i pamiątki z Ziemi Świętej i krajów sąsiednich.

Ks. doc. Jerzy Chmiel wniósł duży wkład w życie naszej uczelni i środowiska krakowskiego. Znany był w Polsce i poza jej granicami, ceniony za wiedzę, otwartość na innych i nienaganne maniere. Jego maksymą życiową było adagium łacińskie: *Ne quid nimis!* – Aby nie za dużo! We wszystkim starał się zachować umiar. Za jego postawę i dokonania Papieska Akademia Teologiczna uhonorowała go w 2002 roku medalem *Bene Merenti* im. św. Jadwigi Królowej. W chwili jego odejścia do Pana pozostaje nam wdzięczność i pamięć o nim, troska o zachowanie jego dorobku i podjęcie impulsów, które płyną z jego życia i dzieła. ■

Składam serdeczne podziękowania Wszystkim, którzy w tak bolesnych dla mnie chwilach, okazali mi wielkie serce, życzliwość oraz wiele duchowego wsparcia po śmierci i uroczystościach pogrzebowych w Dzianiszu k. Zakopanego, w dniu 12 sierpnia 2016 roku, Mojego Kochanego Męża

ŚP. STANISŁAWA BĄKA „Madeja”

Prorektorowi, ks. prof. dr. hab. Józefowi Stali; Kanclerzowi, ks. Andrzejowi Lichosytowi; Dziekanowi WHiDK, ks. prof. dr. hab. Jackowi Urbanowi; Dziekanowi WF, ks. dr. hab. Jarosławowi Jagielle; ks. dr. hab. Tadeuszowi Kałużnemu, prof. UPJPII; ks. dr. Bolesławowi Karczowi; ks. dr. Andrzejowi Wójcikowi; o. Edwardowi Praczowi; pracownikom naukowo-dydaktycznym i administracyjnym UPJPII, Centrum Naukowo-Badawczego i Współpracy Międzynarodowej, Międzywydziałowego Studium Języków Obcych, Wydawnictwa Naukowego, Działu Nauczania, Kwestury, Dziekanatu WT oraz społeczności akademickiej, wszystkim Przyjaciołom i Znajomym, za uczestnictwo w ostatniej drodze Mojego Stasia, za słowa wsparcia, pamięć, modlitwę, ofiarowanie mszy świętej, licznie zamówione intencje mszalne, złożone wieńce i kwiaty, za okazaną pomoc i serce składam serdeczne „Bóg zapłać”.

Iwona Bąk wraz z synem Tomaszem

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej poświęconej pamięci arcybiskupa Józefa Życińskiego – metropolity lubelskiego

tekst: ks. Bartłomiej Pieron

zdjęcia: Krzysztof Mleczek

Media – kultura – dialog – pod takim tytułem 11 lutego 2016 roku odbyła się w Krakowie Ogólnopolska Konferencja Naukowa poświęcona osobie abp. Józefa Życińskiego – metropolity lubelskiego, w 5. rocznicę jego śmierci. Konferencja zorganizowana została z inicjatywy Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie, Okręgowej Rady Adwokackiej w Krakowie oraz Akademii Ignatianum. Patronat honorowy nad konferencją objęli: abp Celestino Migliore, kard. Stanisław Dziwisz, kard. Franciszek Macharski, kard. Kazimierz Nycz, abp Stanisław Budzik, prof. dr hab. n. med. Wojciech Nowak – rektor UJ, ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak – rektor UPJPII. Idea zorganizowania krakowskiej konferencji została zrealizowana dzięki olbrzymiemu wysiłkowi komitetu organizacyjnego, na którego czele stanął ks. dr hab. Robert Nęcek (UPJPII). To znamienite wydarzenie naukowe objęte zostało również szerokim patronatem medialnym. Merytoryczna część konferencji poprzedzona została uroczystą mszą świętą w intencji abp. Życińskiego, sprawowaną pod przewodnictwem ks. bp. dr. hab. Grzegorza Rysia, która odprawiona została w kolegiacie św. Anny w Krakowie 10 lutego 2016 roku.

Otwarcia konferencji dokonał rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Witając zebranych uczestników, wprowadził wszystkich w aktualność jej tematu. Następnie głos zabrał Jego Eminencja kard. Stanisław Dziwisz. Wspominając osobę abp. Życińskiego, podkreślił, że był on osobą dialogu, na którym był niezwykle otwarty. Słowo wprowadzające wygłosił również rektor UPJPII. Do organizatorów i uczestników konferencji swoje przesłanie skierowali Jego Eminencja kard. Gianfranco Ravasi oraz abp Celestino Migliore.

Konferencja podzielona była na trzy merytoryczne sesje, z której każda zwieńczona była żywą i rzeczową dyskusją. W pierwszej z nich, którą prowadził ks. dr Bartłomiej Pieron (UPJPII), wystąpili: ks. prof. dr hab. Michał Heller (UPJPII) z referatem *Józefa Życińskiego platońskie widzenie świata*, prof. dr hab. Andrzej Zoll (UJ) z przedłożeniem *O prawnej potrzebie ochrony czci w świetle wypowiedzi abpa Józefa Życińskiego*, ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (UPJPII) z referatem *Arcybiskupa Życińskiego koncepcja związków między duchowością chrześcijańską i mediami. Przyczynek do badań*. Następnie prof. dr hab. Franciszek Ziejka (UJ) zaprezentował związki duchownego ze światem poezji w wystąpieniu *Arcybiskup i poeci*. W dalszej kolejności wystąpił

prof. dr hab. Jan Woleński (UJ), prezentując osobę duchownego w przedłożeniu *Abp Życiński jako filozof i człowiek*. Ks. dr Tomasz Adamczyk (KUL), pełniący funkcję sekretarza abp. Życińskiego, zaprezentował opracowanie *Uniwersalność chrześcijaństwa w społecznym przesłaniu Józefa Życińskiego*. Jako ostatni w pierwszej sesji głos zabrał o. prof. dr hab. Jan Andrzej Kłoczowski OP (UPJPII), występując z tematem: *Czy filozof może być biskupem?* Jeszcze przed dyskusją, którą moderował prof. dr hab. Karol Musioł (UJ), zaplanowaną jako zwieńczenie sesji, z bardzo interesującą wypowiedzią wystąpił ks. bp dr Adam Jeż – biskup tarnowski.

Do udziału w II sesji uczestników konferencji zaprosił ks. bp dr hab. Grzegorz Ryś. Jako pierwszy zabrał głos prof. dr hab. Jerzy Bartmiński (UMCS). Wygłosił on referat na temat: *Niedokończony spór z abp. Józefem Życińskim o rozumienie ludowości*. Drugi wykład w tej sesji wygłosił ks. prof. dr hab. Andrzej Wierzbicki (KUL), który pochylił się nad tematem: *Dialog i troska, czyli duszpasterz na współczesnych areopagach*. Z kolejnym referatem tej sesji wystąpił ks. prof. dr hab. Michał Drożdż (UPJPII). Jego tytuł brzmiał *Poszukiwanie sensu wobec postmodernizmu, relatywizmu i ironii*. Następny mówca, ks. prof. dr hab. Józef Kloch (UKSW) zaprezentował olbrzymi wkład abp. Życińskiego w kreowanie rzeczywistości medialnej w Kościele poprzez prezentację tematu *Arcybiskup Józef Życiński promotorem mediatyzacji Kościoła*. Z kolei ks. dr hab. Robert Nęcek (UPJPII) wygłosił niezwykle interesujący referat *Język medialny podstawą komunikacji społecznej. Studium publikacji arcybiskupa Józefa Życińskiego*. Jako ostatni wystąpił adwokat Stanisław Kłys (Izba Adwokacka w Krakowie), który w referacie *Arcybiskup Życiński a stan wojenny* ukazał nieocenione zaangażowanie metropolity lubelskiego w pomoc ofiarom stanu wojennego.

Po przerwie rozpoczęła się ostatnia sesja konferencji. Przewodniczył jej, a następnie moderował dyskusję ks. dr Wojciech Młeczko CR (UPJPII). *Cywilizacja medyczna a praktyka medyczna* to temat pierwszego wystąpienia, zaprezentowanego przez prof. dr hab. n. med. Tomasza Trojanowskiego (UM w Lublinie). Jako drugi zabrał głos ks. prof. dr hab. Andrzej Draguła (Uniwersytet Szczeciński), prezentując referat *Duch Betanii, styl Wieczernika. Józefa Życińskiego biblijne czytanie rzeczywistości. Arcybiskup Życiński a transplantologia* to temat przedłożenia zaprezentowanego przez prof. dr hab. Ewę Kucharską (Akademia Ignatianum). Ostatnim referatem wygłoszonym w czasie konferencji było wystąpienie prof. dr hab. Wiesława Godzica (WSPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny). Przedstawił on bardzo

interesujący temat: *Abp Józef Życiński: sens, wartości i kultura codzienności*.

Należy podkreślić, że zwieńczeniem każdej sesji były żywe dyskusje, umiejętnie prowadzone przez moderatorów. Głosy zabrane w dyskusji, podobnie jak wygłoszone referaty, nie miały jedynie wspomnieniowego charakteru, lecz cechowało je merytoryczne odniesienie, ubogacające wcześniej zaprezentowane treści. Stały się tym samym inspiracją do dalszych badań nad dorobkiem i twórczością przedwcześnie zmarłego pasterza.

Po zakończonej dyskusji głos zabrał ks. prof. dr hab. Wojciech Życiński SDB (UPJPII), brat abp. Józefa Życińskiego. W krótkim wystąpieniu serdecznie podziękował uczestnikom, prelegentom i organizatorom konferencji za piękne upamiętnienie 5. rocznicy śmierci swojego brata. Ukoronowaniem konferencji był uroczysty koncert pamięci arcybiskupa, który odbył się w auli Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego. Mecenasami koncertu poprowadzonego przez Stanisława Kłysa były Naczelna Rada Adwokacka i Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie. ■

XX Krakowska Konferencja Metodologiczna *Filozofia w nauce*

tekst: Kamil Trombik

Za nami kolejna, tym razem już XX Krakowska Konferencja Metodologiczna. Tegoroczne obrady dedykowane były ks. prof. Michałowi Hellerowi z okazji osiemdziesiątej rocznicy

urodzin. Okrągły jubileusz stanowił doskonałą okazję do podjęcia refleksji nad różnymi aspektami myśli filozoficznej wybitnego uczonego – współtwórcy krakowskiego ośrodka filozofii

w nauce, laureata prestiżowej Nagrody Templetona i założyciela Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych.

Konferencja odbyła się w dniach 30–31 maja bieżącego roku w auli Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Wykłady wygłosili współpracownicy oraz przyjaciele ks. prof. Michała Hellera, reprezentujący różne dziedziny wiedzy, między innymi filozofię, matematykę, kosmologię i teologię. Temat tegorocznego spotkania uczonych, czyli *Filozofia w nauce*, nawiązywał do stylu uprawiania filozofii przyrody wypracowanego przez jubilatę. Zasadniczym celem tego podejścia jest tropienie w naukach matematyczno-empirycznych tematów o filozoficznym rodowodzie, a w dalszej kolejności poddawanie ich analizie przy użyciu współczesnych narzędzi logicznych i metodologicznych. Wskazanie możliwych nawiązań, rozwinięć i kontekstów dla tego rodzaju refleksji filozoficznej stało się podstawowym zadaniem prelegentów, którzy wzięli udział w tegorocznych obradach.

Podczas konferencji wygłoszono łącznie 16 wykładów. Pierwszego dnia odbyły się 3 sesje, które prowadzili kolejno ks. dr Łukasz Mściślawski, ks. dr hab. Adam Olszewski, prof. UPJPII oraz ks. dr hab. Janusz Mączka SDB, prof. UPJPII. Poniedziałkowe wystąpienia zdominowała tematyka z zakresu kosmologii oraz filozofii matematyki, choć nie zabrakło również wystąpień dotyczących historii nauki czy dziejów rodzimej filozofii przyrody. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładów prof. dr. hab. Lecha Sokołowskiego (*Kłopoty z jedynością Wszechświata*), prof. dr. hab. Marka Biesiady (*Michał Heller i kosmologia – krótka historia czasu*), dr. hab. Zdzisława Goldy (*Kolorowy Wszechświat*), prof. dr. hab. Romana Dudy (*Kłopotliwy aksjomat wyboru*), prof. dr. hab. Romana Murawskiego (*Cantor i teoria mnogości a teologia i teologowie*), prof. dr. hab. Bogdana Dembińskiego (*U źródeł greckiej koncepcji matematyczności świata*), dr. hab. Pawła Polaka (*Stefan Zachariasz Pawlicki (1839–1916) prekursorem krakowskiej filozofii przyrody?*) i dr. hab. Zbigniewa Wróblewskiego, prof. KUL (*Filozofować w kontekście naukowych obrazów świata*).

Drugiego dnia konferencji wykłady w większym stopniu poświęcone były centralnym zagadnieniom filozofii nauki oraz

problematyce relacji między nauką a teologią. Tym razem obradom przewodniczyli dr Mateusz Hohol, ks. dr hab. Damian Wąsek i dr hab. Krzysztof Maślanka, prof. PAN. W sesji przedpołudniowej wystąpili prof. dr hab. Jan Woleński (*Obrona naturalizmu*), dr Michał Eckstein (*Czy experimentum wciąż jest crucis?*) oraz prof. dr hab. Elżbieta Kałuszyńska (*Pułapki języka*). Kolejne wykłady poprowadzili dr hab. Mieszko Tałasiewicz, prof. UW (*Teizm nie jest hipotezą wyjaśniającą*), ks. dr hab. Wojciech Grygiel (*Teologia Michała Hellera jako projekt otwarty*), dr hab. Krzysztof Wojtowicz, prof. UW (*Matematyka – opis struktury świata czy narzędzie obliczeniowe?*) oraz dr Zdzisław Pogoda (*Czy poznamy kształt Wszechświata – refleksja matematyka*). Część zasadniczą konferencji zamknęło wystąpienie szanownego jubilatę zatytułowane *Nauka dla filozofii – oferta nie do odrzucenia*, po którym nastąpiło podsumowanie obrad.

XX Krakowska Konferencja Metodologiczna okazała się bardzo udanym przedsięwzięciem, w którym wzięło udział wielu znakomitych uczonych oraz słuchaczy, zainteresowanych tematyką powiązań między filozofią a naukami matematyczno-przyrodniczymi. Po każdym z wykładów uczestnicy chętnie zabierali głos, komentując i dyskutując problemy poruszane przez prelegentów. Zróżnicowany program konferencji odpowiadał głównym zainteresowaniom oraz założeniom uprawianej przez ks. prof. Hellera filozofii w nauce, stanowiąc przy tym doskonały przykład owocnego rozwoju tego sposobu filozofowania.

Szczególne wyrazy uznania za organizację konferencji należą się pracownikom Katedry Filozofii Przyrody przy Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, członkom Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych oraz pracownikom Polskiej Akademii Umiejętności.

Dodać należy, że wykłady zostały sfilmowane. Część wystąpień jest już dostępna na stronach internetowych serwisu YouTube, na kanale Copernicus Center for Interdisciplinary Studies (<https://www.youtube.com/user/CopernicusCenter>). ■

Jubileusz cyklicznej Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów

X Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów

Etyka mediów – etyczność w mediach. Media Ethics – Ethic in the Media

tekst: ks. Michał Drożdż, Katarzyna Draj

zdjęcie: Barbara Pajchert

W dniach 18–19 maja 2016 roku Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie po raz dziesiąty gościł uczestników Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów. Organizatorem tego wydarzenia był Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej przy współpracy Sekcji Aksjologii Komunikowania Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Pomysłodawcą oraz przewodniczącym

tego naukowego spotkania jest ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII.

Tegoroczne spotkanie miało wyjątkowy jubileuszowy charakter, było ono swoistym podsumowaniem odbywających się przez ostatnie dziesięciolecie spotkań naukowych, dlatego temat przewodni Konferencji brzmiał: *Etyka mediów – etyczność w mediach. Media Ethics – Ethic in the Media*. W centrum zain-

interesowania uczestników znalazły się między innymi wartości i antywartości w mediach. Rozważano także kwestię etyczności w kontekście nowych technologii medialnych.

Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów jest od dekady forum wymiany doświadczeń i naukowych poszukiwań, płaszczyzną dialogu teoretyków i praktyków mediów, przestrzenią wspólnej troski o etyczność mediów dla dobra każdego człowieka. Konferencja ma charakter interdyscyplinarny. Gromadzi przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z ośrodków akademickich w Polsce i za granicą. W roku 2016 gościliśmy uczestników z wszystkich największych ośrodków akademickich kraju, a także badaczy z Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Słowacji, Rumunii, Austrii. Ponadto do dyskusji zaproszeni byli praktycy – dziennikarze reprezentujący redakcje telewizyjne, radiowe, prasowe oraz pracownicy nowych mediów. Dzięki temu podczas konferencji problemy dyskutowane były z różnych perspektyw. Spotkanie to służy integracji środowiska medioznawców oraz pracowników mediów.

Obrady Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów toczyły się pierwszego dnia w gmachu Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a drugiego w budynku Uniwersytetu przy ul. Bernardyńskiej. W konferencji wzięło udział około 300 osób – w ciągu dwóch dni obrad i dyskusji naukowych zarówno w czasie sesji, jak i w czasie spotkań kularowych. Wygłoszono aż 80 referatów. Spotkanie podzielone było na 3 sesje plenarne oraz 9 sesji tematycznych.

Wymiernym i twórczym owocem wszystkich dotychczasowych edycji Konferencji Etyki Mediów są publikacje wydawane przez wydawnictwo Biblos w serii naukowej Etyka Mediów: (1) *Prawda w mediach – między ideałem a iluzją?*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2010; (2) *Wolność w mediach – między poprawnością a odpowiedzialnością*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2010; (3) *Dobro w mediach – z cienia do światła*, pod red. A. Baczyńskiego i M. Drożdża, Tarnów 2012; (4) *Odpowiedzialność w mediach – od przypadku do celu*, pod red. A. Baczyńskiego i M. Drożdża, Tarnów 2012; (5) *Wartości w mediach – z dolin na szczyty*, pod red. A. Baczyńskiego i M. Drożdża, Tarnów 2012; (6) *Wartość mediów – od wyzwania do szans*, pod red. A. Baczyńskiego i M. Drożdża, Biblos: Tarnów 2012; (7) Piotr Guzdek, *O możliwości powstania polskiej szko-*

ły medjoznawstwa personalistycznego. Przyczynek do dyskusji, Tarnów 2014; (8) *Mądrość mediów – meandry wiedzy i głupoty*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2015; (9) *Mądrość w mediach – od bezmyślności do przemądrzałości*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2015; (10) *Dialog w mediach – od fikcji do show*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2015; (11) *Media w dialogu – mury czy mosty*, pod red. M. Drożdża, Tarnów 2015. W przygotowaniu są kolejne tomy serii poświęcone zagadnieniu prywatności i społecznościowości mediów oraz etyczności w mediach.

Międzynarodowa Konferencja Etyki Mediów jest rozpoznawana i ceniona w środowisku medioznawczym. Cieszy się ona rosnącym z roku na rok zainteresowaniem badaczy oraz znaczącą naukową recepcją. W jubileuszowym 2016 roku organizatorzy z radością zanotowali olbrzymie zainteresowanie Konferencją Etyki Mediów wśród prelegentów, co świadczy o jej roli na arenie spotkań konferencyjnych w naszym kraju. Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie może się poszczycić organizacją głównej konferencji naukowej w Polsce w ramach nauk o mediach, zajmującej się problematyką etyki i aksjologii mediów. Wierzymy, że drugie dziesięciolecie istnienia Konferencji Etyki Mediów (www.etykamediow.pl), które mamy nadzieję otworzyć, organizując XI Międzynarodową Konferencję Naukową Etyki Mediów w maju 2017 roku, będzie równie owocne w dyskusje, wymianę doświadczeń oraz naukowe publikacje. ■

Konferencja *Ekologia integralna „Laudato si’”*. *Młodzi bohaterzy zmian*

tekst: ks. Marcin Wolczko

W przededniu Światowych Dni Młodzieży 25 lipca 2016 roku w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się międzynarodowa konferencja *Ekologia integralna „Laudato si’”*. *Młodzi bohaterzy zmian*. Organizatorami konferencji byli: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Fundacja Jana Pawła II dla Młodzieży działająca przy Papieskiej Radzie ds. Świeckich, Papieska Rada Iustitia et Pax, Fundacja Księcia Monako Alberta II i Komitet Organizacyjny Światowych Dni Młodzieży w Krakowie. Konferen-

cję swym patronatem objęli ministrowie środowiska Polski i Włoch. W konferencji wzięli udział przedstawiciele świata naukowego, a także młodzi ludzie ze wszystkich kontynentów, którzy przybyli na spotkanie z ojcem świętym.

Była ona kontynuacją konferencji *Integralność stworzenia* zorganizowanej w ramach Światowych Dni Młodzieży w Rio de Janeiro w 2013 roku. Nowym elementem, w porównaniu z poprzednim spotkaniem, jest przede wszystkim treść encykliki *Laudato si’*, w której papież Franciszek rozwija pojęcie

ekologii integralnej, koncentrując się na człowieku – w szczególności na człowieku biednym, słabym, pokrzywdzonym.

Konferencję otworzył Jego Eminencja ks. kard. Stanisław Dziwisz, a po nim przywitani wszystkich uczestników rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Wojciech Nowak i rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. Wojciech Zyzak. Odtworzono również przesłanie Jego Wysokości księcia Monako Alberta II, a na końcu oficjalnie powitał wszystkich dr Marcello Bedeschi, przewodniczący Fundacji Jana Pawła II dla Młodzieży.

Sesja przedpołudniowa rozpoczęła się od świadectw pięciu młodych ludzi, którzy przedstawili problemy dotyczące ich krajów, o których wspominał też ojciec święty Franciszek w swojej encyklice: zmiany klimatyczne, problemy dotyczące zasobów wodnych, straty w zakresie różnorodności biologicznej, obniżenie poziomu jakości życia i nierówności w skali globalnej. Sesję podsumowały wystąpienia: prof. Pierluigiego Malavasiego, dyrektora Alta Scuola per l'Ambiente Uniwersytetu Katolickiego w Mediolanie *Encyklika „Laudato si’”*. *Ziemia, dom, praca* oraz kard. Petera Turksona, przewodniczącego Papieskiej Rady Iustitia et Pax *Droga encykliki „Laudato si’”*.

Po południu odbyły się dwa panele dyskusyjne. W pierwszym, zatytułowanym *Środowisko, gospodarka, rozwój*, który poprowadził prof. Sandro Cocconcelli, mikrobiolog żywno-

ści z Uniwersytetu Katolickiego w Mediolanie wystąpili: prof. Thomas Han Hong-Soon, ekonomista Uniwersytetu w Seulu, Milagros Couchoud, członek Komitetu Naukowego i Technicznego Fundacji Księcia Monako Alberta II oraz przewodnicząca Istituto Mediterraneo dell'Acqua dr Domenico Fallari z Progetto Policoro. Panel podsumował dr Gian Luca Galletti, minister środowiska Włoch, przedstawiając koncepcję ekonomii cyrkularnej, opartej na recyklingu i zrównoważonym wykorzystaniu surowców. Miałyby ona zastąpić obecny model linearny, którego produktem ubocznym są niemożliwe do wykorzystania odpady.

Drugi panel, zatytułowany *Wychowanie i nawrócenie na ekologię integralną*, moderował o. dr Zdzisław Klafka, rektor Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. W panelu wzięli udział: dr Caterina Calabria z Uniwersytetu Katolickiego w Mediolanie, dr Riccardo Simmons z Fundacji „Creatio”, a całość podsumował prof. Jan Szyszko, minister środowiska RP.

Na zakończenie sesji popołudniowej referat *W stronę nowych stylów życia* wygłosił prof. Michael Agliardo z Uniwersytetu Loyola w Chicago. Konferencja zakończyła się przedstawieniem projektu dokumentu stanowiącego przyłączenie się młodych ludzi do apelu papieża Franciszka wyrażonego w encyklice *Laudato si’*. ■

„Mającego nadzieję w Panu, miłosierdzie ogarnie” (Ps 31, 10) – Święty Jan Paweł II Apostoł Miłosierdzia, Spotkanie Młodych

tekst: Beata Wieczorek

zdjęcia: Maciej Gradowski, ks. Radosław Olejczak

„Obyście zawsze umieli patrzeć na innych ludzi i na samych siebie takim spojrzeniem, jakim Bóg patrzy na ludzką istotę, spojrzeniem czułym, miłosiernym i przebaczącym, spojrzeniem, które pozwala iść prosto po drodze życia w przyszłość pełną nadziei...” – słowa te skierował do młodzieży św. Jan Paweł II podczas spotkania w Hamburgu w 2004 roku.

Ojciec święty zachęcał młodych do powierzenia swojego życia Bożemu miłosierdziu. Pragnął, aby doświadczali jego mocy i poprzez uczynki, słowa oraz modlitwę stali się apostołami miłosierdzia. Przesłanie papieża jest wciąż aktualne i bardzo potrzebne, dlatego wszyscy jesteśmy odpowiedzialni

za to, aby przekazywać je kolejnym pokoleniom. Młodzi potrzebują autorytetów żyjących w zgodzie z tym, co głoszą – świadectwa żywej wiary.

Dlatego kolejną już inicjatywą podjętą przez pracowników Biblioteki UPJPII w Krakowie, przybliżającą postać ojca świętego, było sympozjum zatytułowane *Mającego nadzieję w Panu, miłosierdzie ogarnie” (Ps 31, 10) – Święty Jan Paweł II Apostoł Miłosierdzia, Spotkanie Młodych*. Współorganizatorem przedsięwzięcia był Komitet Organizacyjny Światowych Dni Młodzieży.

Sympozjum odbyło się 6 maja 2016 roku w gmachu Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy ul. Bobrzyńskiego 10. Było ono duchowym przygotowaniem do tegorocznych XXXI Światowych Dni Młodzieży w Krakowie. Wpisały się one w Rok Świętego Miłosierdzia pod hasłem określonym w orędziu ojca świętego Franciszka: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7).

Patronat honorowy nad konferencją objęli Jego Eminencja kard. Stanisław Dziwisz, arcybiskup metropolita krakowski, Jego Magnificencja ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz ks. mgr lic. Albert Wołkiewicz, archidiecezjalny duszpasterz młodzieży. Moderatorem sympozjum była dr Paulina Guzik, pracownik naukowy UPJPII. ►

Konferencję rozpoczęły Katarzyna Kucik, koordynator sekcji wolontariatu i Joanna Wichowska, czuwająca nad rekrutacją wolontariuszy długoterminowych z zagranicy, referatem *Wolontariat jako szkoła miłosierdzia*. Przybliżyły one ideę wolontariatu, który jest bezinteresownym darem z siebie, jest znakiem i wyrazem ewangelicznej miłości. Ponadto podkreśliły, że pomoc, a także służba na rzecz drugiego człowieka przynoszą ogromną radość, satysfakcję i przekonanie, że dobro zawsze powraca.

Kolejnym prelegentem był znany chrześcijański raper, ambasador Światowych Dni Młodzieży Arkadiusz „Arkadio” Zbozień. W swoim wystąpieniu *Rób to, co kochasz*, przekazał swoje świadectwo nawrócenia, które nie byłoby możliwe bez powrotu do fundamentów wiary. Jego życiową misją jest głoszenie Boga za pomocą muzyki oraz inspirowanie ludzi do życia zgodnie ze swoimi pasjami.

Następnie znany rekolekcjonista, egzorcysta, ewangelizator i dyrektor Grupy Medialnej Profeto ks. Michał Olszewski w swojej prelekcji zatytułowanej *Jezus: Tęsknię za Tobą* wskazał na głębię Bożego miłosierdzia, objaśniając symbolikę elementów logo Roku Miłosierdzia i motto, które mu towarzyszy: „Miłosierni jak Ojciec” (Łk 6, 36).

Wspaniałe świadectwo o świętości Jana Pawła II złożył Arturo Mari, długoletni fotograf papieski, który pracował u boku ojca świętego przez 27 lat. Praca ta była dla niego szczególnym doświadczeniem. Wiąże się z nią wspomnienia, którymi podzielił się podczas konferencji. Wykonane przez Marięgo zdjęcia, dokumentujące pontyfikat papieża, pokazują Jana Pawła II przede wszystkim jako człowieka niezwykle pokornego, człowieka modlitwy i głębokiej wiary. Dokumentują też, jak wielkie znaczenie w życiu ojca świętego miały cierpienie i krzyż. Arturo Mari był również świadkiem cudów jeszcze za życia Jana Pawła II.

Kolejną prelegentką była jedyna Polka współpracująca z Biurem Postulacji ds. Beatyfikacji i Kanonizacji Jana Pawła II, dziennikarka od 20 lat pracująca w Rzymie, Aleksandra Zapotoczny. Opowiedziała o niezwykłej korespondencji kierowanej z całego świata do Jana Pawła II już po jego śmierci. Tysiące listów pozostawiano na grobie ojca świętego, wysyłano je także do Postulacji lub adresowano bezpośrednio do Jana Pawła II na adres „Niebo”. Są to liczne świadectwa uzdrowienia, nawrócenia, łask otrzymanych za Jego wstawiennictwem. Korespondencja jest dowodem na to, że Jan Paweł II jest nadal obecny w życiu ludzi.

Drabowie i Drabinki z Towarzystwa Ciemnych Typów z Rybnika, modlitewnego stowarzyszenia pod patronatem bł. Piera Giorgia Frassatiego, wygłosili prelekcję *Idziemy za Tym, którego Papież wskazywał jako przykład – Ciemne Typy bł. Piotra Jerzego Frassatiego*. Zafascynowani postacią swojego patrona, którego cechowały niezwykła prostota, pobożność, umiłowanie Eucharystii, wrażliwość na najbardziej potrzebujących, opowiedzieli o jego drodze do świętości i o tym, jaki wpływ ma na ich życie. Kontynuują oni dzieło rozpoczęte przez bł. Piotra Jerzego, oparte na trwałym fundamencie wiary, polegające na ewangelizacji i modlitwie.

Konferencję zakończyło poprzedzone modlitwą wystąpienie Katarzyny Olubińskiej – dziennikarki Telewizji TVN, pro-

wadzącej bloga *Bóg w wielkim mieście*. Mówiła ona o poszukiwaniu i doświadczaniu Boga w codziennym życiu. Podkreślała, że „wszyscy jesteśmy z nieba” i jedynym źródłem jest wiara, która daje niezwykłą siłę.

Symposium uświetnił również spektakl słowno-muzyczny *Wciąż mnie zadziwiasz, Panie...* w wykonaniu młodych artystów z Grupy Teatralnej pod kierownictwem Agaty Podłęckiej, działającej przy Parafii Miłosierdzia Bożego w Brzesku. Główną inspiracją dla nich jest osoba św. Jana Pawła II, jego przesłanie, które przekazują poprzez śpiew i modlitwę.

Dodatkowo w holu Biblioteki UPJPII została zaprezentowana wystawa pamiątek Magdaleny Tomaszewskiej, związanych ze Światowymi Dniami Młodzieży.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Uniwersytetowi Papieskiemu Jana Pawła II w Krakowie, Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII w Krakowie, Biuru Promocji UPJPII oraz sponsorom za pomoc finansową i materialną, bez której nie byłoby możliwe zorganizowanie sympozjum. Wyrażają ponadto wdzięczność za każde dobre słowo i wsparcie. ■

Sprawozdanie z XVI ogólnopolskiej konferencji naukowej *Do was, młodych, należy przyszłość („Parati semper”, 1).* *W przygotowaniu do Światowych Dni Młodzieży,* Tarnów, 24 maja 2016 roku

tekst: ks. Józef Stala

zdjęcia: Archiwum WSD Tarnów

24 maja 2016 roku w auli św. papieża Jana XXIII w budynku Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie odbyła się kolejna, już XVI ogólnopolska naukowa konferencja katechetyczna *Do was, młodych, należy przyszłość („Parati Semper”, 1). W przygotowaniu do Światowych Dni Młodzieży* zorganizowana przez pracowników katedry nauk pedagogiczno-katechetycznych Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przy współpracy pracowników Zakładu Filologii Polskiej – Instytutu Humanistycznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie. To już trzecia konferencja zorganizowana wspólnie przez nauczycieli akademickich tych dwóch uczelni – w 2015 roku odbyły się dwie międzynarodowe konferencje: *Pedagogy and Theology for the Future of Europe* (Kraków – Biblioteka UPJPII) oraz *The Family and Education in the Struggle for the Future of Europe* (Tarnów – Aula PWSZ). Niniejszą konferencję naukową honorowym patronatem objęli: Jego Magnificencja ks. prof. dr hab. Wojciech Żyzak – rektor UPJPII oraz Jego Magnificencja prof. PWSZ dr hab. Jadwiga Laska – rektor PWSZ. W niniejszej konferencji uczestniczyli absolwenci, doktoranci i studenci WTST (klerycy i studenci świeccy), studenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej z nauczaniem języka obcego z PWSZ, a także nauczyciele i zainteresowani omawianą problematyką.

Konferencję rozpoczęto modlitwą w intencji organizatorów, młodzieży i wszystkich pielgrzymów przybywających do Krakowa na Światowe Dni Młodzieży. Ks. prof. dr hab. Józef Stala w imieniu organizatorów przywitał wszystkich przybyłych na obrady, a zwłaszcza prelegentów oraz przedstawicieli władz Zakładu Filologii Polskiej – Instytutu Humanistycznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie. Następnie wprowadzenia w konferencję dokonał dziekan WTST ks. dr hab. Janusz Królikowski, prof. UPJPII, który przywitał wszystkich zgromadzonych oraz zwrócił uwagę na aktualność i potrzebę zaproponowanego zagadnienia, a także wy-

raził uznanie dla organizatorów, zwłaszcza dla ks. prof. Stali, głównego organizatora, za niezwykle efektywną współpracę między naszymi jednostkami naukowymi.

Pierwszy referat – *Światowe Dni Młodzieży – założenia, początki i rozwój* przygotował i wygłosił ks. prof. zw. dr hab. Józef Stala, prorektor UPJPII. Mówca przypomniał najpierw założenia i początki Światowych Dni Młodzieży, a następnie wskazał na ich niezwykle rozwój. Prelegent, przywołując słowa Jana Pawła II, próbował odpowiedzieć na pytanie: co znaczy i jak rozumieć Światowy Dzień Młodzieży? Konkludując, podkreślił, iż Światowy Dzień Młodzieży oznacza wyjście na spotkanie Boga, który poprzez Jezusa Chrystusa wszedł w dzieje człowieka.

Następnie dr hab. Elżbieta Bilaska-Wodecka w imieniu większego zespołu, do którego należeli również: dr hab. Izabela Soljan, prof. dr hab. Antoni Jackowski, mgr Justyna Liro, mgr Maciej Trojnar, Edyta Kostrzewa (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) przedstawiła referat *Światowe Dni Młodzieży w Krakowie na tle innych wydarzeń religijnych adresowanych do młodzieży*. Prelegentka najpierw wskazała na wielkie imprezy w badaniach naukowych oraz wyjaśniła podstawowe pojęcia: festiwal, happening. Następnie wskazała na trzy podstawowe elementy takich imprez: atrakcyjność, wizerunek i nauka, a także organizowanie określonych wspólnot skupionych wokół tych wydarzeń. Wreszcie wskazała na symbole Światowych Dni Młodzieży: krzyż, obraz Matki Bożej, logo ŚDM. Podkreśliła również, że w związku z tym, iż ŚDM trwają dłużej niż typowe masowe imprezy, bo przez 5–6 dni, następuje też intensywne promocja miasta, są ważnym wydarzeniem medialnym oraz atrakcyjną formą spędzania czasu, w której uczestniczą młodzi ludzie ze 160–170 krajów z całego świata. Jednak trzeba pamiętać, że ŚDM to radosne święto religijne, które ma dać świadectwo wiary, pomóc osobom poszukującym. Prelegentka omówiła również aspekt finansowy (wydatki i zyski) podczas dotychczasowych ŚDM, a także wskazała na pozareligijny wy-

miar przedsięwzięcia: 1. promocyjny i medialny; 2. marketing bezpośredni i „szepcany”; 3. potencjał turystyczny.

Natomiast dr hab. Elżbieta Osewska, pracownik naukowo-dydaktyczny i profesor nadzwyczajny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie, wygłosiła referat *Nie lękajcie się Miłości, która stawia człowiekowi wymagania (PS 10)*. Na podstawie danych zebranych przez organizację Pomoc Kościołowi w Potrzebie ukazała sytuację chrześcijan w różnych rejonach świata, wskazując szczególnie na miejsca, w których wyznawanie wiary chrześcijańskiej grozi śmiercią lub przynajmniej utratą pozycji społecznej i zawodowej. Odwołując się do sytuacji Polski, zadała pytanie: czy młodzi ludzie w Polsce mają odwagę wyznawać wiarę w swoich środowiskach – rodzinie, szkole, grupie rówieśniczej? A odwołując się do nauczania papieża Jana Pawła II, wskazała na pozytywne konsekwencje, jakie niesie przyjęcie miłości ofiarowanej człowiekowi przez Jezusa Chrystusa.

Kolejny prelegent, ks. dr Roman Buchta (Uniwersytet Śląski w Katowicach) przygotował i wygłosił referat *Światowe Dni Młodzieży szansą na rozbudzenie świadomości chrzcielnej*. Przypomniał, iż chrzest jest początkiem życia chrześcijańskiego i włączenia do wspólnoty Kościoła, o czym często zapominają młodzi ludzie. Przedstawił konieczność prezentowania zarówno sakramentu chrztu, jak i Kościoła w taki sposób, aby młodzi ludzie chcieli odnawiać przyrzeczenia chrzcielne i żyli każdego dnia zgodnie z przyjętym chrztem. ŚDM to radość, dynamizm i doświadczenie rówieśników, którzy wyznają tę samą wiarę, stanowią szansę na pokazanie młodego, żywego i energicznego Kościoła, do którego młodzi chcą należeć.

Ks. dr Andrzej Sułek (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) przedstawił referat *Obraz siebie młodych ludzi*

o różnym poziomie religijności, w którym ukazał korelacje pomiędzy obrazem siebie a religijnością. Jak się okazuje – wskazywał prelegent – im większy poziom religijności, tym lepsze funkcjonowanie społeczne. Dodatkowo największe przykazanie: „miłuj bliźniego jak siebie samego” wskazuje, iż właśnie obraz siebie i miłość samego siebie jest miarą miłości innych ludzi. Zatem na zaburzenie obrazu siebie młodych ludzi należy spojrzeć w perspektywach nie tylko psychologicznej czy pedagogicznej, ale także społecznej i religijnej.

W referacie ks. dr Waldemara Krzywińskiego (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) *Doświadczenie piękna i prawdy jako droga młodych do spotkania z Bogiem* została zawarta myśl, iż młodzi ludzie szukają w swoim życiu ideałów, szukają czegoś, co przekracza ich codzienność. Stąd w sytuacji, kiedy z różnych powodów oddalają się od Boga, doświadczenie piękna i prawdy może stać się etapem na drodze ku Bogu. ŚDM pokazują, iż w młodych ludziach tkwi ogromny potencjał. Jednak potrzeba katechetów, wychowawców, nauczycieli, którzy wesprą ich na drodze poszukiwania piękna, prawdy i dobra.

Po zaprezentowaniu referatów uczestnicy konferencji zadawali prelegentom pytania, nastąpiła żywa dyskusja, po której prowadzący ks. prof. Stala dokonał podsumowania konferencji i podkreślił ważność oraz aktualność omawianych i podjętych zagadnień. Jednocześnie przypomniał, iż jeszcze przed ŚDM w Krakowie zostanie opublikowana w wydawnictwie naukowym UPJPII wieloautorska monografia naukowa *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*, pod red. J. Stali i A. Porębskiego. ■

Konferencja *Interdyscyplinarne badania tkanin zabytkowych ze zbiorów krakowskich kościołów i klasztorów*

tekst: Natalia Krupa

zdjęcia: Łukasz Michalak

23 maja 2016 roku odbyła się konferencja naukowa *Interdyscyplinarne badania tkanin zabytkowych ze zbiorów krakowskich kościołów i klasztorów* pod patronatem ks. kard. Stanisława Dziwisza, metropolity krakowskiego oraz rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka.

Zorganizowana przez Pracownię Badań i Konserwacji Tkanin Zabytkowych UPJPII sesja miała na celu promocję wstępnych efektów realizowanego w latach 2014–2019 projektu *Wykonanie interdyscyplinarnej bazy danych dokumentującej jedwabne tkaniny z zasobów kościelnych Krakowa*

z czasów od XV do k. XVII w., w oparciu o inwentaryzację i digitalizację danych (GRANT NPRH3/H11/82/2014, nr umowy: 0008/NPRH3/H11/82/2014) finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prorektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie ks. prof. dr hab. Józef Stala. Wprowadzenia do tematu konferencji dokonał dyrektor Instytutu Historii Sztuki i Kultury dr hab. Kazimierz Kuczman, prof. UPJPII, oddając głos kolejnym prelegentom dokonującym syntezy ważnych wątków merytorycznych: dr Natalii Krupie, dr hab. Dariuszowi

Taborowi CR, prof. UPJPII, dr Beacie Biedrońskiej-Słocie, którzy zwrócili uwagę na fakt, iż celem kompleksowych badań nad tekstyliami jest wytworzenie nowoczesnej metodologii postępowania związanej z kompleksowym dokumentowaniem tekstyliów *in situ* ich przechowywania.

Zasadnicza część konferencji podzielona została na dwa panele merytoryczne: pierwszy dotyczył historii przemian stylowych zachodzących we wzornictwie. Głównym tematem wystąpień były omówienie metodyki kwalifikacji tkanin datowanych na okres od XV do końca XVII wieku oraz kompleksowa analiza połączoną z diagnostyką obiektów tekstylnych powstałych mię-

dzy XV a XVII stuleciem. Prelegenci (dr Natalia Krupa, mgr Damian Pyznar, dr Katarzyna Moskal, dr inż. Maria Cybulska i mgr Ewa Mianowska, mgr Karolina Sarkowicz) omówili kwestię datowania i nazewnictwa tkanin wykonywanych w określonych przedziałach czasowych. Chronologia tekstyliów opiera się bowiem przede wszystkim na dogłębnej analizie przemian stylowych zachodzących we wzornictwie epoki. Zapoznanie się z dziejami danego obiektu, charakterystyka porównawcza i określenie jego atrybucji pozwalają dokonać identyfikacji zabytku, ułożyć go w pewnych ramach czasowych, wskazanych z uwzględnieniem szerokiego kontekstu historycznego.

Drugi blok tematyczny poświęcono interdyscyplinarnej współpracy naukowej, w ramach której zebrano gro-

no specjalistów reprezentujących polskie uczelnie o profilu zarówno humanistycznym, jak i ścisłym, zajmujących się ustalaniem dokładnego datowania zabytkowych tkanin z zasobów wybranych krakowskich kościołów. Oryginalność przedstawionych podczas tej części konferencji wywodów stanowiła konfrontację humanistyki ze światem nauk ścisłych. Dr inż. Katarzyna Lech, dr inż. Magdalena Ziąbka, dr Tomasz Sawoszczuk i dr Natalia Krupa udowodnili w swoich wystąpieniach, że nowatorski charakter projektu wiąże się z wykorzystaniem analiz fizykochemicznych, pozwalających poczynić szczegółowe ustalenia co do użytych surowców i techniki wykonania tkaniny. Uwagi te, w połączeniu z wiedzą płynącą z innych źródeł (porównawczego materiału zabytkowego, źródeł pisanych i ikonograficz-

nych), staną się podstawą, na której będzie można oprzeć wnioski dotyczące chronologii badanych obiektów.

Pomiędzy panelami zorganizowano prezentację nowoczesnego automatycznego mikroskopu cyfrowego Smartzoom 5.1. firmy Zeiss z funkcjami: rekonstrukcji obrazu w 3D, zwiększenia głębi ostrości (EDF – Extended Depth of Focus) czy składania obrazu w osi XY. Pracując w miejscu przechowywania zabytku, można dokonać dokładnych pomiarów bez konieczności pobierania próbek. To szczególnie ważne podczas prac inwentaryzacyjnych, w przypadku których ilość pobieranego materiału badawczego jest znacznie ograniczona, a nierzadko pobranie jest w ogóle niemożliwe. Wykorzystanie funkcji 3D pozwala na uzyskanie przestrzennego obrazu powierzchni próbki o dużym stopniu precyzji, a w konsekwencji przeprowadzenie zaawansowanej diagnostyki materiału połączonej z oceną stanu zachowania powierzchni. Rekonstrukcja modelu próbki stwarza możliwość wykonania dokładnych pomiarów metalowych wątków ozdobnych, w tym przekrojów wysokości i szerokości blaszki, wysokości pętelek czy też okrywy runowej. Zapropionowana metodyka badań ma na celu odtworzenie technologii wykonywania dekoracyjnych wątków i, co za tym idzie, poznanie sposobów wytwarzania omawianych elementów zdobniczych oraz wskazanie ośrodków ich produkcji.

Podsumowania konferencji dokonała dr Natalia Krupa, kierownik Pracowni Badań i Konserwacji Tkanin Zabytkowych, która podkreśliła, że precyzyjne datowanie tkanin zabytkowych, poznanie techniki wykonania i odtworzenie technologii produkcji różnorodnych tekstyliów pozwoli na zgromadzenie nieocenionej dokumentacji zebranej na bardzo przekrojowym materiale stanowiącym wzorzec, bazę danych dla innych naukowców podejmujących podobne wyzwania naukowe. Rosnące zainteresowanie obiektami zabytkowymi w środowiskach naukowych, świadomość substancji zabytkowej oraz współpraca badawcza mogą stać się inspiracją do przeprowadzenia badań kolejnych zespołów zabytkowych tekstyliów, co mogłoby rozszerzyć dotychczasowy, stosunkowo niewielki materiał porównawczy. ■

Ksiądz profesor Władysław Zuziak wiceprzewodniczącym Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich

tekst: Magdalena Wróblewska

zdjęcie: František Trstenský

28 maja 2016 roku w Salamance ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie został wybrany wiceprzewodniczącym Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FUCE) na kolejną kadencję 2016–2019. Dzięki temu nasza uczelnia będzie mogła jeszcze aktywniej włączać się w działania tej organizacji i działać na rzecz uniwersytetów katolickich Europy.

W latach 1971–1977 ks. prof. Zuziak studiował na Papieskim Wydziale Teologicznym, gdzie uzyskał magisterium z teologii. W 1985 roku podjął studia na Uniwersytecie Katolickim w Louvain-la-Neuve, ukończone doktoratem z filozofii. W roku 1993 otrzymał stypendium naukowe na Katolickim Uniwersytecie Ameryki w Waszyngtonie. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie etyki i filozofii człowieka uzyskał w 1999 roku, a w 2013 tytuł profesora. Brał udział w sympozjach naukowych między innymi w Bochum, Bogocie, Budapeszcie, La Paz, Limie, Louvain, Meksyku, Melbourne, Nijmegen, Manili, Paryżu, Rzymie i w Uppsali.

Od 1997 roku był prodziekanem Wydziału Filozoficznego PAT, a w latach 2000–2006 dziekanem tego wydziału. W latach 2009–2010 roku był prorektorem ds. nauki, rozwoju i współpracy międzynarodowej, natomiast w latach 2010–2014 pełnił funkcję rektora tejże uczelni. Członek ESSAT (European Society for the Study of Science and Theology) oraz Komitetu Nauk Filozoficznych (Oddział w Krakowie); w latach 2003–2008 przewodniczący sekcji europejskiej COMIUCAP (Conférence Mondiale des Institutions Universitaires Catholiques de Philosophie).

Zainteresowania naukowe: filozofia człowieka, etyka, personalizm, francuska filozofia refleksyjna. Ważniejsze publikacje: *Dojrzwianie świadomości refleksyjnej w filozofii moralnej*

Georgesa Bastide'a i Jeana Naberta (Kraków 1998); *Społeczne perspektywy etyki* (Kraków 2006); *Wokół tożsamości człowieka* (red., Kraków 2006); *Aksjologia Louisa Lavelle'a. Wobec nowoczesnego kryzysu wartości* (Kraków, 2012).

Europejska Federacja Uniwersytetów Katolickich powstała w 1991 roku w ramach Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich jako regionalna sekcja tej organizacji, skupiająca uniwersytety katolickie z terenu Europy, między innymi z Francji, Belgii, Niemiec, Holandii, Hiszpanii, Słowacji, a także pięć uczelni katolickich z Libanu.

Celem tej organizacji jest rozwijanie i pogłębianie współpracy pomiędzy jej członkami w dziedzinie edukacji, nauki i kultury oraz zachęcanie do współpracy z katolickimi uniwersytetami z innych kontynentów. Obecnie FUCE realizuje dwa ważne programy badawcze: PLURIEL (dotyczy studiów badawczych dialogu między islamem a chrześcijaństwem) oraz EUROPE (jego celem są pogłębione studia nad dziedzictwem kulturowo-duchowym Europy z równoczesnym zastosowaniem tegoż dziedzictwa we współczesnych sferach życia publicznego). ■

Z Krakowa do Huelvy

tekst: ks. Robert Kantor

zdjęcie: ks. Wiesław Susz

W dniach 11–18 czerwca 2016 roku miała miejsce wizyta w Hiszpanii ks. prof. zw. dr hab. Józefa Stali, prorektora UPJPII i ks. dr. hab. Roberta Kantora, pracownika naukowego WTST. Celem odwiedzin Uniwersytetu Huelvy było omówienie możliwości współpracy między Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie i Uniwersytetem w Huelvy w Hiszpanii i przygotowanie projektów stosownych umów. Uniwersytet Huelvy istnieje od 1 lipca 1993 roku. Wcześniej w Huelvie i Palos de la Frontera znajdowały się filie Uniwersytetu Sewilli. Obecnie na Uniwersytecie Huelvy studiuje blisko 14 tys. studentów, z czego 7 proc. to obcokrajowcy (w tym także studen-

ci z Polski). Odwiedzany uniwersytet jest trzecim w Hiszpanii pod względem umiędzynarodowienia. Ma 9 wydziałów, między innymi prawa, pielęgniarstwa, humanistyki, pracy socjalnej.

Podczas wizyty odbyło się spotkanie ks. prorektora Józefa Stali i ks. dr. hab. Roberta Kantora z rektorem Uniwersytetu Huelvy, prof. Francisco Ruizem Muñozem, który podzielił się swoimi spostrzeżeniami na temat ogólnej sytuacji nauki w Hiszpanii oraz wyraził zadowolenie z możliwości przyszłej współpracy z UPJPII w ramach wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych oraz ewentualnych wspólnych projektów realizowanych z ramienia wydziału prawa

uczelnii z Huelwy. W kolejnych dniach naukowców z UPJPII zaprosili do wspólnych rozmów dziekan wydziału prawa, prof. Aurora Mª López Medina oraz prof. Jesús Bogarín Díaz. Obydwoje od kilku już lat współpracują z naszym czasopiśmie naukowym „The Person and the Challenges”. Ostatecznie między Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie i Uniwersytetem Huelwy została podpisana umowa w ramach programu Erasmus+ oraz trwają przygotowania do podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy tymi uniwersytetami.

Podczas całej wizyty odbyło się również kilka spotkań o charakterze liturgicznym, kurtuazyjnym i diecezjalnym, między innymi z biskupem Huelwy Mons. José Vilaplana Blasco, ze wspólnotą Seminarium Duchownego oraz z księżmi z diecezji tarnowskiej, którzy pracują w diecezji Huelva. 14 czerwca miało miejsce włączenie ks. prorektora Stali i ks. dr. hab. Kantora do bractwa Nuestra Señora Virgen de los Milagros (księża otrzymali stosowne insygnia). Była to 23 rocznica koronacji figury Virgen de los Milagros przez Jana Pawła II podczas jego pielgrzymki do Huelwy, gdzie odwiedził La Rábida i Palos de la Frontera.

Szczególne słowa wdzięczności należy skierować do ks. Wiesława Susza, proboszcza Palos de la Frontera i sędziego sądu diecezjalnego w Huelvie, który przyjmował gości z Polski oraz dzięki swoim rozlicznym kontaktom pomógł lub zorganizował szereg powyższych spotkań, zajęć i wykładów dla naukowców z UPJPII. ■

Wyjazd naukowy studentów Wydziału Prawa Kanonicznego do Rzymu

tekst: Karolina Mazur

Tradycją obowiązującą na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana II w Krakowie jest coroczny wyjazd naukowy studentów trzeciego roku do Rzymu w celu zdobycia praktycznej wiedzy na temat funkcjonowania dykasterii Kurii Rzymskiej. W dniach od 17 do 24 maja 2016 roku studenci wraz ze swoim opiekunem naukowym – prodziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego ks. dr. Andrzejem Sosnowskim przebywali w Rzymie, gdzie mieli możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem wybranych instytucji kościelnych, w szczególności trybunałów apostolskich oraz niektórych kongregacji. Dodatkowo w czasie wyjazdu studenci odwiedzili Papieski Uniwersytet Gregoriański, w którym funkcjonuje Wydział Prawa Kanonicznego, oraz Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej.

18 maja studenci udali się na plac Świętego Piotra, aby móc uczestniczyć w generalnej audiencji ojca świętego Franciszka.

Papież w swojej katechezie odwoływał się do przypowieści o bogaczu i ubogim Łazarzu (Łk 16, 19–31), których życie biegło po równoległych torach, jednakże ich warunki życiowe były zupełnie różne. Ojciec święty podkreślił, że Łazarz reprezentuje milczące wołanie ubogich wszystkich czasów i sprzeczność świata, w którym ogromne bogactwo i zasoby znajdują się w rękach nielicznych osób. W opisanym przez przypowieść odwróceniu losów ukryta jest tajemnica naszego zbawienia, w którym Chrystus jednoczy ubóstwo z miłosierdziem.

Pierwszym z zaplanowanych na 19 maja spotkań była wizyta w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej, którego siedziba znajduje się w Palazzo della Cancelleria. Przybyłych powitał sekretarz NTSA abp Frans Daneels, o. praem. z Belgii. Podczas spotkania ks. prałat dr Paweł Malecha, pełniący urząd zastępcy promotora sprawiedliwości, odniósł się do wykładów gościnnych prowadzonych na Wydziale Prawa Kanonicznego UPJPII w dniach 11–12 maja 2016 roku, przypominając trzy sekcje NTSA (sprawy sądowe, administracyjne oraz *comissio pontificia*) oraz problematykę rekursu sporno-administracyjnego wnoszonego do NTSA.

Co roku sądy kościelne z całego świata przesyłają do NTSA sprawozdania dotyczące liczby pracowników trybunału, liczby rozpatrywanych spraw (w przypadku spraw o stwierdzenie nieważności małżeństwa – częstotliwości tytułów nieważności). Dane te są gromadzone w corocznie wydawanym roczniku statystycznym. Wskutek wejścia w życie 8 grudnia 2015 roku *motu proprio* papieża Franciszka *Mitis Iudex Dominus Iesus* z 15 sierpnia 2015 roku, reformujące-

go kanony Kodeksu prawa kanonicznego dotyczące spraw o stwierdzenie nieważności małżeństwa, powstała potrzeba zmiany formularza wysyłanego do NTSA. Studenci mieli możliwość przyjrzenia się jeszcze niezatwierdzonemu projektowi nowego formularza, który będzie obowiązywał od 2017 roku, pozwalającego zrozumieć jak funkcjonuje pojedynczy trybunał, gdyż np. w Polsce pojawia się niebezpieczna tendencja odrzucenia skarg powodowych już na etapie przedprocesowym, wskazując stronie brak podstaw do stwierdzenia nieważności małżeństwa, a tego typu działanie stanowi naruszenie prawa do procesu. Ponadto na bazie tych informacji NTSA sporządza dane, które wskazują liczbę toczących się spraw w poszczególnych państwach.

Drugim spotkaniem, które odbyło się tego dnia, była wizyta w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej przy Stolicy Apostolskiej i spotkanie z ambasadorem J.E. dr. Piotrem Nowiną-Konopką. Studenci mieli okazję wysłuchać historii polskiej ambasady przy Stolicy Apostolskiej, dowiedzieć się, jakie są zadania i obowiązki oraz jakie są aktualne działania podejmowane przez ambasadę służące zacieśnieniu współpracy międzynarodowej między Rzeczpospolitą Polską a Stolicą Apostolską. Pan Ambasador przysłuchiwał się wypowiedziom studentów na temat celu przyjazdu do Rzymu, jednocześnie wręczył każdemu zaproszenie na spotkanie poświęcone pamięci abp. Józefa Życińskiego (1948–2011) – arcybiskupa metropolity lubelskiego, Wielkiego Kanclerza Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, zorganizowane przez ambasadę we współpracy z kardynałem Gianfranco Ravasim – przewodniczącym Papieskiej Rady Kultury, które miało się odbyć 23 maja 2016 roku.

Następnego dnia, tj. 20 maja, studenci po raz kolejny udali się do Palazzo della Cancelleria, tym razem w celu zwiedzenia Trybunału Roty Rzymskiej. Spotkaniu przewodniczył ks. prałat dr Robert Gołębiowski, pełniący urząd obrońcy węzła małżeńskiego, który na wstępie opowiedział historię Palazzo della Cancelleria, będącego najlepszym przykładem włoskiego renesansu. Aktualnie pałac jest siedzibą czterech ważnych dykasterii Stolicy Apostolskiej – Penitencjarii Apostolskiej (pierwsze piętro), Najwyższego Trybunału Sygnatury Apostolskiej (drugie piętro), Trybunału Roty Rzymskiej (pierwsze i drugie piętro) oraz Instytutu Archeologicznego Stolicy Apostolskiej.

Trybunał Roty Rzymskiej gromadzi zbiory prawa kanonicznego, cywilnego z XVII i XVIII wieku, w tym oryginalne wyroki, jakie Rota wydała od 1908 roku aż do teraz. Przy Trybunale Roty Rzymskiej funkcjonuje trzyletnie studium rotalne, mające na celu pogłębienie znajomości jego orzecznictwa. Obecnie trwają prace nad rozpoczęciem zajęć w formie e-learningu dla kanonistów z całego świata.

Studenci mieli możliwość zwiedzenia archiwum Roty Rzymskiej, posiadającego najnowocześniejszy system komputerowy Intranet dla własnego użytku, służący do digitalizacji akt wszystkich spraw napływających do Roty Rzymskiej. Aktualnie w Trybunale Roty Rzymskiej rozpatrywanych jest 740 bieżących spraw, z czego część dotyczy Kościołów wschodnich. Na sam koniec spotkania ks. prałat Robert Gołębiowski przedstawił aktualne problemy powstałe z momentem wejścia w życie *Mitis Iudex Dominus Iesus* w zakresie postępowania apelacyjnego.

Drugim spotkaniem, które odbyło się tego dnia, była wizyta na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Spotkaniu przewodniczył o. prof. Janusz Kowal SJ, który przedstawił historię uniwersytetu założonego w 1551 roku przez św. Ignacego Loyolę. W 1584 roku nastąpiło znacjonalizowanie dóbr kościelnych, stąd też papież Grzegorz XIII erygował nową siedzibę uczelni, stając się jednocześnie jej opiekunem. Corocznie od października do maja na Wydziale Prawa Kanonicznego organizowany jest kurs jurysprudencji orzecznictwa rotalnego prowadzony w formie seminarium na temat poszczególnych tytułów nieważności małżeństwa. Studenci mieli okazję zobaczyć bibliotekę uniwersytecką, w której znajduje się ponad 6 tys. czasopism oraz zgromadzone są bieżące oryginalne wyroki Trybunału Roty Rzymskiej, dzięki którym można analizować orzecznictwo rotalne podczas seminariów naukowych.

Przedostatni dzień pobytu w Rzymie studenci WPK rozpoczęli od wizyty w Kongregacji Nauki Wiary, której patronem jest papież Pius V. Spotkaniu przewodniczył ks. prałat dr Albert Warso, który na wstępie przedstawił historię kongregacji powołanej przez papieża Pawła III 21 lipca 1542 roku. W kongregacji są cztery departamenty: doktrynalny, dyscyplinarny, małżeński oraz archiwum. Studenci mieli możliwość zwiedzenia funkcjonującego w ramach kongregacji muzeum, w którym znajduje się bulla papieska nadająca przywileje Kongregacji Świętego Oficjum, XVIII-wieczna księga procesów, oryginalny Katechizm Kościoła katolickiego podpisany przez papieża Jana Pawła II czy rzeczy związane z objawieniami prywatnymi. ►

Drugim spotkaniem, które odbyło się tego dnia, była wizyta w Kongregacji Spraw Kanonicznych i spotkanie z jej podsekretarzem ks. prałatem dr. Bogusławem Turkiem CSMA, który – podobnie jak podczas gościnnych wykładów na Wydziale Prawa Kanonicznego UPJPII 15–16 maja 2014 roku – przybliżył studentom zadania oraz historię kongregacji. Ks. Turek oprowadził zebranych po archiwum, w którym znajdują się wszystkie dekrety wydane przez kongregację od 1588 roku do dziś. W czasie zwiedzania archiwum studenci mieli możliwość zobaczenia kilku oryginalnych dokumentów związanych z procesami beatyfikacyjnymi, między innymi sporządzony na skórze list Michała Radziwiłła, wysłany do kongregacji w związku z beatyfikacją św. Stanisława Kostki, czy listy króla Jana Kazimierza.

Tego samego dnia część studentów w odpowiedzi na zaproszenie ambasadora Piotra Nowiny-Konopki wzięła udział w spotkaniu poświęconym pamięci abp. Józefa Życińskiego, podczas którego wspominano go jako człowieka wiary, kultury, filozofii, nauki, komunikacji oraz społecznego dialogu. W spotkaniu uczestniczyli: prymas

Polski abp Wojciech Polak, przewodniczący Papieskiej Rady Kultury kard. Gianfranco Ravasi, o. Tomasz Dostatni OP, prof. Gaspare Mura, ks. prof. Rafael Martinez, ks. prof. Alfred Wierzbicki, red. Aleksandra Klich, deputowany Rocco Buttiglione, red. Zbigniew Nosowski oraz ks. Tomasz Adamczyk – sekretarz osobisty abp. Życińskiego.

Możliwość wyjazdu do Rzymu i zapoznania się z praktycznym funkcjonowaniem wybranych dykasterii Kurii Rzymskiej, które są bardzo dobrze znane studentom pod względem teoretycznym, pozostaje niezwykle cennym doświadczeniem dla przyszłych młodych kanonistów. Spotkania z pracownikami instytucji kościelnych czy ośrodków naukowych, w których kształcą się przyszli kanoniści, pozwalają uzyskać studentom wiedzę praktyczną w zakresie stosowania prawa kanonicznego, zwłaszcza po wejściu w życie *Mitis Iudex Dominus Iesus* – dokumentu wprowadzającego gruntowną zmianę w kanonicznym prawie procesowym, który pomimo wejścia w życie 8 grudnia 2015 roku do dziś rodzi szereg pytań i wątpliwości na temat jej stosowania, o czym studenci mieli możliwość przekonać się podczas spotkań w Rzymie. ■

Kolejne spotkania polsko-chorwackie

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Tomasz Kniąż

16 maja 2016 roku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie ks. prorektor Józef Stala spotkał się z Pawłem Włodarczykiem, konsulem honorowym Republiki Chorwacji w Krakowie. Było to już ich kolejne spotkanie w Krakowie. Podczas wcześniejszych omawiano między innymi kwestię współpracy z uniwersytetami w Chorwacji – w spotkaniu w rektoracie UPJPII uczestniczyli trzej rektorzy chorwackich uniwersytetów (z dwoma uniwersytetami UPJPII podpisał już umowy o współpracy), sprawę organizacji międzynarodowej konferencji *Pedagogy and Theology for the Future of Europe*, która odbyła się 20 listopada 2015 roku w Bibliotece UPJPII i w której uczestniczyło sześcioro naukowców z Chorwacji, a także udziału w imprezach kulturalnych – w tym roku Republika Chorwacji przeżywała 25 rocznicę odzyskania niepodległości.

Podczas rozmowy rozważano projekt wymiany międzynarodowej studentów Krakowa i Splitu – najpierw pobyt studentów ze Splitu w krakowskich uczelniach, a następnie rewizyta krakowskich studentów (w tym UPJPII) w Splicie.

Warto dodać, że Chorwacja pod wieloma względami jest podobna do Polski (słowiańskie korzenie, podobny język, silny katolicyzm, skomplikowana historia, walka o niepodległość). Ten dobry kontakt z Konsulatem Republiki Chorwacji w Krakowie ma dla naszej uczelni duże znaczenie, bowiem do zadań i obowiązków konsula honorowego należą:

- ochrona interesów Republiki Chorwacji, jej obywateli mieszkających w Polsce i osób prawnych działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- wspieranie emigrantów chorwackich i udzielanie pomocy im i ich organizacjom w relacjach z organizacjami i in-

styucjami w ich ojczyźnie, umożliwianie Chorwatom mieszkającym w Polsce i ich potomkom zachowania kultury i języka chorwackiego,

- promocja rozwoju współpracy politycznej, kulturalnej, naukowej i gospodarczej pomiędzy Republiką Chorwacji a Rzeczpospolitą Polską,
- pełnienie innych obowiązków i realizowanie zadań zgodnie z poleceniami wydanymi przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Chorwacji i Ambasadę Republiki Chorwacji w Polsce.

Bardzo dobre doświadczenia w kontakcie z panem konsulem potwierdzają dotychczasowe i dają nadzieję na kolejne inicjatywy polsko-chorwackie. ■

Profesor John Berry z Uniwersytetu Maltańskiego na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Tomasz Kniaż

19 maja 2016 roku na zaproszenie prorektora ks. prof. dr. hab. Józefa Stali na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie gościł ks. John Berry, prof. Uniwersytetu Maltańskiego. Ksiądz Berry jest teologiem podejmującym w swoich badaniach zagadnienia związane z chrześcijaństwem i kulturą, wiarą i niewiarą, a także prowadzi zajęcia z teologii fundamentalnej i dogmatycznej, jest redaktorem „Melita Theologica” oraz sekretarzem Komisji do spraw Dialogu Międzyreligijnego Archidiecezji Maltańskiej, wiceprezydentem Maltańskiej Sekcji European Society for Catholic Theology. Od 2014 roku współpracuje z wydawanym przez UPJPII pismem „The Person and the Challenges”. Jest uczestnikiem wielu międzynarodowych konferencji.

Wizyta gościa z Malty wpisuje się w dobre relacje między naszymi uniwersytetami. Od 2014 roku Wydział Teologiczny UPJPII ma podpisaną umowę międzyinstytucjonalną z Uniwersytetem Maltańskim (University of Malta, MT MALTA01) w ramach programu Erasmus+. Nauczyciele akademicki UPJPII (między innymi ks. prof. Józef Stala), a także kilku studentów UPJPII w ubiegłych latach wyjechało na część

studiów na Uniwersytet Maltański. Trwają rozmowy przygotowujące podpisanie umowy o współpracy między tymi uniwersytetami.

Założony w 1769 roku Uniwersytet Maltański jest największą uczelnią publiczną w kraju. Na 14 wydziałach (Teologii; Prawa; Sztuki; Mediów i Nauki; Środowiska; Dobrobytu Społecznego; Nauki; Wiedzy Medycznej i Chirurgii; Chirurgii Stomatologicznej;

Ekonomii, Zarządzania i Księgowości; Edukacji; Nauk Medycznych; Informacji i Technologii Komunikacyjnych; Inżynierii) studiuje ponad 11 tys. studentów, w tym około tysiąc studentów zagranicznych. Uczelnia oferuje studia licencjackie, magisterskie oraz doktoranckie. Na Uniwersytecie Maltańskim znajduje się siedziba Międzynarodowego Instytutu Prawa Morskiego ONZ. ■

Ksiądz Dariusz Buras, administrator apostolski obrządku łacińskiego dla Zachodniego Kazachstanu na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: pracownicy CNBiWM

Ksiądz prof. dr. hab. Józef Stala, prorektor UPJPII, spotkał się z ks. Dariuszem Burasem, który 16 maja 2016 roku został mianowany przez papieża Franciszka administratorem apostolskim obrządku łacińskiego dla Zachodniego Kazachstanu. Ta administratura apostolska została utworzona

7 lipca 1999 roku przez ojca świętego Jana Pawła II i obejmuje terytorium Zachodniego Kazachstanu (727,600 km²), które zamieszkuje przeszło 2,6 mln ludzi, a liczbę katolików szacuje się na ponad 2,6 tys. Ksiądz Buras przybliżył księdzu prorektorowi sytuację Kościoła w tamtym rejonie, mówił o podejmowanych inicjatywach uniwersyteckich i kościelnych. Wskazał, iż w 2015 roku na Uniwersytecie Dosmukhamedova w Atyrau została zorganizowana konferencja naukowa dotycząca 550-lecia chanatu kazachskiego, na którą zaproszono prelegentów z różnych państw – zostali zaproszeni również przedstawiciele administratury apostolskiej. Ze strony

Kościła katolickiego wygłosił konferencję ks. Aleksander Posacki – wykładowca w Karagandyjskim Seminarium Duchownym. Wspominany uniwersytet kształci studentów na 46 kierunkach studiów I stopnia (licencjat) i na 14 kierunkach studiów II stopnia (magisterium). Ta uczelnia zainteresowana jest współpracą z zagranicznymi uczelniami, w tym z jednostkami z Polski. Księża rozmawiali o możliwych płaszczyznach współpracy między Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie oraz administraturą apostolską obrządku łacińskiego dla Zachodniego Kazachstanu i Uniwersytetem Dosmukhamedova w Atyrau. ■

Profesor Daniel Arasa, dziekan Szkoły Komunikacji na Uniwersytecie Santa Croce w Rzymie z rewizytą na UPJPII

tekst: Krzysztof Gurba

zdjęcie: Dawid Kaczmarczyk

Przebywający w Polsce w dniach 11–15 maja 2016 roku prof. Daniel Arasa, dziekan Szkoły Komunikacji na Uniwersytecie Santa Croce w Rzymie, odwiedził także Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Była to rewizyta po spotkaniu w Rzymie i okazja do rozwinięcia tematyki możliwej współpracy naukowej pomiędzy naszymi uniwersytetami. Profesor Arasa spotkał się z dr. Krzysztofem Gurbą, odwiedził Klub Dziennikarzy Pod Gruszką,

brał udział w towarzyskim spotkaniu ze studentami i podziwiał wyposażenie nowych laboratoriów medialnych przy ul. Franciszkańskiej 1.

Ustalenia o współpracy badawczej dotyczą projektów badań usytuowania rodziny w zmieniającym się środowisku kultury, rozwoju badań nad turystyką religijną, analiz pozainformacyjnego przekazu w mediach społecznościowych oraz technologii nowych mediów. Mowa była także o możliwości przyjmowania

studentów UPJPII na praktyki i staże w Rzymie.

Profesorowi Arasie podczas pobytu w Krakowie towarzyszyli Antonio Gaspari – jeden z najbardziej doświadczonych watykanistów oraz Massimo Nardi, pisarz i dziennikarz. Obaj są twórcami nowej internetowej platformy społecznościowej o nazwie Orbisphera, której celem jest integracja użytkowników sieci wokół kultury chrześcijańskiej, czy też szerzej wokół „kultury spotkania”. ■

Z Sydney do Krakowa

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Tomasz Książ

22 lipca 2016 roku w Sali Senackiej Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się konferencja prasowa poświęcona promocji publikacji *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*, w której uczestniczył jeden z autorów pochodzących z Australii – Anthony Cleary, dyrektor edukacji religijnej i ewangelizacji dla szkół katolickich w Sydney. Po konferencji odbyło się spotkanie ks. prorektora Józefa Stali z gościem z Australii i prezentacja obiektów dydaktycznych UPJPII. Anthony Cleary był bardzo zainteresowany nawiązaniem współpracy między katolickimi jednostkami w Sydney a naszym uniwersytetem. Jego zdaniem Polska jest postrzegana w Australii jako kraj, który zachował głębię przeżywanej wiary i praktyk religijnych, co mogłoby przyczynić się do ożywienia wiary młodych Australijczyków. Dlatego pojawiła się propozycja zorganizowania w przyszłości w Krakowie letniej szkoły formacyjno-teologiczno-kulturowej dla grupy nauczycieli religii z Australii. Warto dodać, że w tym roku około 2700 Australijczyków pielgrzymowało do Krakowa na Światowe Dni Młodzieży. Niektórzy z nich pozostali w Polsce dłużej, odbywając rekolekcje w Zakopanem. Światowe Dni Młodzieży cieszą się zainteresowaniem w Australii, a sam Anthony Cleary przygotował rozprawę doktorską dotyczącą Światowych Dni Młodzieży, w której między innymi podejmuje badania nad motywami udziału w tych dniach, wskazując na motywy osobiste, społeczne, duchowe i religijne. ■

Dziekan elekt Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego z wizytą na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

tekst: pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Tomasz Książ

W maju 2016 roku na zaproszenie prorektora ks. prof. dr. hab. Józefa Stali na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie przebywał ks. prof. dr. hab. Radosław Chałupniak, dziekan elekt Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Ksiądz prof. Chałupniak jest znanym katechetykiem, redaktorem naczelnym czasopisma „Katecheta”, rzeczoznawcą do spraw oceny programów nauczania religii i podręczników katechetycznych, członkiem wielu polskich i międzynarodowych organizacji i stowarzyszeń

naukowych (EEC, EuFRES). Z UPJPII współpracuje od dawna, między innymi publikuje w międzynarodowym periodyku „The Person and the Challenges”. Przez wiele lat jako duszpasterz akademicki był zaangażowany w formację studentów Wydziału Teologicznego UO. Podejmuje badania naukowe dotyczące wychowania estetycznego, środowisk katechezy, modeli szkolnego nauczania religii, wychowania religijnego w różnych krajach świata, metodyki katechezy, osobowości katechety oraz szeroko rozumianego procesu rozwoju wiary.

Księża profesorzy rozmawiali o możliwościach jeszcze intensywniejszej współpracy UPJPII z Wydziałem Teologicznym UO. Podejmowali także kwestię wypracowania nowych propozycji teologicznych, które mogłyby zainteresować przyszłych studentów. W tym kontekście rozmawiali też o przygotowaniach do Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w naszych jednostkach. Nadto w związku z otrzymaniem przez Wydział Nauk Społecznych UPJPII uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauki o rodzinie – to druga jednostka z takimi uprawnieniami w Polsce, właśnie po Wydziale Teologicznym UO – zastanawiali się i poszukiwali możliwości ścisłego współdziałania w celu umocnienia pozycji naukowej tej dyscypliny oraz naszych jednostek. ■

Wizyta na Lusofona University w Portugalii

tekst i zdjęcia: Anna Chmielowska, Małgorzata Chudzio

W kwietniu 2016 roku wyjechałyśmy na stypendium do Lusofona University w Portugalii w ramach programu Erasmus+. Portugalia to przepiękne państwo leżące na południu Europy. Narodową potrawą Portugalii jest *bacalhau* – solony i suszony dorsz, którego podobno można przyrządzić na 365 sposobów, oraz przepyszne budyniowe ciasteczka *pastéis de belém*.

Sama Lizbona jest niezwykle urokliwym, tętniącym życiem miastem. Dominuje stare budownictwo, budynki wyłożone są płytkami ceramicznymi nazywanymi *azulejos*. Mimo że uliczki są wąskie, sama Lizbona jest niezwykle słoneczna. W mieście czuje się pewną egzotykę, gdyż na placach i skwerach rosną palmy. Ponadto Lizbona może się poszczycić wieloma zabytkami z XV i XVI wieku związanymi z okresem wielkich odkryć geograficznych. Do głównych dzielnic turystycznych należą Alfama, Belem, Baixa oraz Chiado. Uniwersytet Lusofona, na którym gościłyśmy, jest największym prywatnym uniwersytetem w Portugalii. Jest on członkiem tzw. grupy Lusofona, która zrzesza i zarządza również innymi uniwersytetami w Portugalii, a także w Brazylii, Republice Zielonego Przylądka, Angoli, Gwinei Bissau i Mozambiku.

Uczelnia oferuje studentom bardzo szeroki wachlarz usług dydaktycznych – między innymi nauki humanistyczne, dziennikarstwo i komunikację społeczną, prawo, ekonomię i zarządzanie, psychologię, turystykę, sport czy media, kino i sztukę. Tu warto wspomnieć o tym ostatnim wydziale, który dysponuje imponującym i nowoczesnym zapleczem dydaktycznym – kilkoma profesjonalnymi studiami nagrań, nowoczesnym specjalistycznym sprzętem operatorskim (kilkaset kamer jest na co dzień do dyspozycji studentów), laboratoriami multimedialnymi, pracowniami telewizyjnymi i radiowymi oraz, co najważniejsze, wysoko wyspecjalizowaną kadrą dydaktyczną. Kolejnym wydziałem, na który warto zwrócić uwagę, jest Wydział Weterynarii, który ma własną klinikę weterynaryjną, gdzie studenci wykorzystują zdobytą wiedzę w leczeniu zwierząt należących do mieszkańców okolicznych lizbońskich dzielnic. Studenci mają dostęp do sal ćwiczeniowych oraz komputerów do późnych godzin wieczornych, a *espacio lusiada*, czyli spora sala do pracy, otwarta jest przez całą dobę 7 dni w tygodniu. Na terenie kampusu znajdują się również kawiarnie ze stolówkami oraz biblioteka. Po ciekawych doświadczeniach na Lusofonie przy-

szedł czas na zwiedzanie Lizbony i okolic. Odwiedziliśmy Sintrę – malutkie, ale przepiękne miasteczko ok. 25 km od Lizbony, z bajecznie kolorowym Pałacem Pena. Wędrowałyśmy po dzikich ogrodach i ruinach warowni mauretańskiej górującej nad Sintrą. Punktem kulminacyjnym wyprawy było Cabo da Roca – stromy klif o wysokości 140 m, najdalej na zachód wysunięty punkt kontynentalnej Europy. Na obelisku stojącym na szczycie urwiska umieszczona jest tablica zawierająca cytat z portugalskiego poety Luísa de Camões: „Aqui, onde a terra se acaba e o mar começa” („Gdzie ląd się kończy, a morze zaczyna”). Kiedyś Europejczycy byli przekonani, że tu właśnie kończy się świat!

Podsumowując: Erasmus to ogromna szansa własnego rozwoju, poznania wielu wspaniałych ludzi – niemalże z każdego zakątka świata! To także idealny sposób na doskonalenie umiejętności językowych, akademickich, interpersonalnych i wielu innych. To także okazja do podpatrzenia, jak wygląda uniwersytecka codzienność w innych krajach europejskich – ciekawe rozwiązania stosowane przez koleżanki i kolegów z Portugalii można wykorzystać z sukcesem we własnej pracy na UPJPII. ■

Erasmus+ w Lizbonie

tekst: Małgorzata Wojewoda

zdjęcie: Anna Wojewoda, Małgorzata Wojewoda

Na początku maja bieżącego roku w Portugalii odbyło się szkolenie – tzw. międzynarodowy tydzień dla uczestników programu Erasmus+ „STT & STA Erasmus International Week 2016”. W szkoleniu tym wzięli udział pracownicy naukowo-dydaktyczni i administracyjni z różnych uczelni w Europie. Łącznie 43 uczestników; w tym 15 z Polski i 28 z innych krajów Europy. Organizatorem całego przedsięwzięcia był Instytut Politechniki w Lizbonie, z którym nasza uczelnia nawiązała współpracę w ramach programu Erasmus+. Uczestnicy programu mieli okazję zaprezentować macierzystą uczelnię, przedstawić specyfikę swojej pracy, ukazać zakres działań jednostki. Dzięki tym prezentacjom można było poznać nowatorskie rozwiązania proceduralne i administracyjne funkcjonujące na innych uczelniach w krajach Unii Europejskiej. Naszą uczelnię reprezentowały: mgr Monika Wiertelk – rzecznik prasowy, mgr Anna Wojewoda – pracownik WF i CNBiWM, mgr Małgorzata Wojewoda – pracownik CNBiWM. Ciekawym punktem programu były zajęcia w grupach tematycznych, do których poszczególni uczestnicy byli przypisani na podstawie charakteru wykonywanej pracy. W trakcie tych zajęć uczestnicy wymienili się wzajemnie wiedzą i doświadczeniem. Wyjazd ten umożliwił nawiązanie kontaktów z przedstawicielami innych uczelni, a także zacieśnił współpracę z naszym partnerem w Lizbonie, dzięki któremu nasza uczelnia będzie gościła studentów tej instytucji w semestrze zimowym 2016/2017. Podczas tego wyjazdu zwiedziłyśmy piękną Lizbonę, podziwiając wspaniałe zabytki stolicy Portugalii, między innymi słynną Katedrę Se Najświętszej Marii Panny z 1150 roku w stylu

romańskim, upamiętniającą wyzwolenie miasta spod władzy Maurów, klasztor Hieronimitów z pierwszej połowy XVI wieku, uważany za perłę i kwintesencję stylu manuelińskiego. Jedną z atrakcji turystycznych Lizbony był przejazd słynnym tramwajem linii 28 po wąskich i krętych uliczkach Alfamy, wspinających się wysoko w górę. Miałyśmy też okazję skosztować słynnych babeczek *pastéis de belém*, zwanych inaczej *pastel de nata* wypełnionych masą z żółtek, mleka i mąki z dodatkiem cynamonu. Dodatkową atrakcją pobytu w Lizbonie była uroczysta kolacja dla wszystkich uczestników „STT & STA Erasmus International Week 2016” połączona z koncertem przepięknej muzyki fado.

Podsumowując, Lizbona to wyjątkowe miasto nauki i kultury. Warto tam wyjechać, aby skorzystać z możliwości pogłębiania wiedzy w ramach programu Erasmus+. ■

Erasmus+ na Vilnius University

tekst i zdjęcie: Urszula Kubiczek, Magdalena Nowicka

Wybierając Litwę jako miejsce, w którym miałam spędzić semestr studiów za granicą w ramach programu Erasmus+, spodziewałam się kraju, który nie różni się za bardzo od Polski. Faktycznie oba kraje mają wiele wspólnych elementów – zaczynając od historii, podobnej kultury, a kończąc na czymś tak prozaicznym jak ceny. Nie oznacza to jednak, że po przyjeździe do Wilna nie doznałam szoku kulturowego – język litewski, mentalność Litwinów i ich spojrzenie na naszą wspólną historię były źródłem mojego nieustającego zdziwienia, podobnie jak niekończące się dyskusje na temat tego, czy Adam Mickiewicz był Polakiem czy może jednak Litwinem.

W ramach wyjazdu miałam okazję studiować przez pół roku na Wydziale Komunikacji oraz Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego. Zajęcia proponowane studentom zagranicznym odbywały się głównie w języku angielskim, do wyboru było też kilkoro zajęć w języku polskim oraz litewskim. Wydział Komunikacji mieści się na nowym kampusie

sie uniwersytetu przy Saulėtekis – jego budynki z zewnątrz nie wyglądają zachęcająco, ale są dobrze wyposażone. Poza tym nowy kampus jest odnawiany i rozbudowywany, studenci mają już do dyspozycji bardzo nowoczesną bibliotekę oraz SCIC (Centrum Komunikacji i Informacji). Zajęcia Wydziału Filologicznego odbywają się w historycznych budynkach Uniwersytetu Wileńskiego w samym centrum miasta. Prowadzone są na bardzo wysokim poziomie, wykładowcy są wymagający, ale jednocześnie bardzo otwarci na studentów, zachęcają ich do dyskusji i zadawania pytań.

Semestr studiów zagranicą to jednak nie tylko sama nauka. Wilno obfituje w wydarzenia kulturalne, festiwale, bardzo hucznie obchodzone są tu święta narodowe, które były dla mnie okazją do poznania litewskiego folkloru. Jest to miasto bardzo spokojne, pełne lasów i parków, ale też oferujące mnóstwo atrakcji. Wilno jest też dobrą bazą wypadową na wyciecz-

ki do krajów bałtyckich, Skandynawii oraz Rosji, a sama Litwa także pełna jest miejsc wartych zobaczenia.

Mój półroczny pobyt na studiach na Litwie był dla mnie przede wszystkim czasem poznawania nowych, wspaniałych ludzi i kultur. Przyczynił się on także do poprawienia moich umiejętności językowych, zwłaszcza używania języka angielskiego w praktyce, zarówno w rozmowach ze znajomymi, jak i w dyskusjach i prezentacjach akademickich. Poza tym w ramach projektu wymiany językowej miałam szansę dodatkowej nauki francuskiego, a dzięki przyspieszonym kursom litewskiego zapewnianym przez uniwersytet poznałam też podstawy tego języka. Studia na Uniwersytecie Wileńskim pozwoliły mi uczestniczyć w interesujących i rozwijających zajęciach prowadzonych przez świetnie przygotowanych wykładowców oraz praktyków. Semestr na Litwie był ciekawym i pouczającym doświadczeniem, a przede wszystkim niesamowitą przygodą. ■

Drodzy studenci, doktoranci, przyszli absolwenci UPJPII!

Wykorzystajcie niepowtarzalną szansę, jaką stwarza program Erasmus+. Trwa rekrutacja na praktyki zagraniczne w roku akademickim 2016/2017 – zgłoszenia do 30 listopada 2016 r.

Serdecznie zachęcamy Was do wyjazdu na praktyki – staże zawodowe w zagranicznych instytucjach! Dzięki praktykom zagranicznym możesz:

- lepiej poznać język obcy,
- nauczyć się współpracować w międzynarodowej i wielokulturowej grupie,
- nauczyć się rozwiązywać nietypowe problemy i radzić sobie w niestandardowych sytuacjach,
- zdobyć wiele nowych doświadczeń, które pomogą Ci rozwinąć kompetencje interpersonalne i społeczne,
- wzbogacić swoje CV, co zwiększy Twoje szanse na rynku pracy.

Co zrobić, aby wyjechać?

Skontaktuj się z Centrum Naukowo-Badawczym i Współpracy Międzynarodowej UPJPII, ul. Bernardyńska 3, 31-069 Kraków, pok. 207, e-mail: erasmus@upjp2.edu.pl lub dowiedz się więcej pod numerem telefonu: 12 428 60 36. Zapraszamy!!!

„Wyjazd za granicę zawsze poszerza horyzonty. Pozwala zobaczyć, jak na różne sprawy patrzą inni ludzie. Uczy dystansu do siebie i do spraw, które najpierw przerażają, ale ostatecznie wcale nie są takie groźne. Dlatego każdemu polecam wyjazd na Erasmusa, bo przecież do odważnych świat należy” (Iza, stypendystka Erasmusa w Irlandii).

„Wyjazd erasmusowy otwiera oczy na świat, pozwala przełamać bariery i strach. Dzięki wyjazdowi człowiek czuje się pewniejszy, silniejszy, zaczyna wierzyć, że poradzi sobie lepiej w życiu. Jest to program, z którego każdy student powinien skorzystać” (Bartosz, stypendysta Erasmusa w Niemczech).

„Wyjazd na Erasmusa to same korzyści. Najważniejsze to usamodzielnienie się, stawianie czoła nowym wyzwaniom. Młody człowiek uczy się współpracować z innymi ludźmi, bardzo różnymi, z różnych kultur, krajów, środowisk. Jest to nieprawdopodobne doświadczenie” (Anna, stypendystka Erasmusa na Słowacji).

Erasmus+ zmienia życie, otwiera umysł!

CNBIWM UPJPII

The ITI meets the IDIKS

A visit of faculty and students of the International Theological Institute from Austria to the Institute of Journalism and Social Communication (IDIKS)

tekst: Sebastian Hoogewerf (ITI)
zdjęcia: Gediminas Dundulis

A group of students and faculty from the International Theological Institute (ITI), a pontifical school of theology founded by St. John Paul II in 1996 in Austria, went on pilgrimage to Poland for the Year of Mercy during the feast of Pentecost 2016. Following in the footsteps of John Paul II, the group were happy to visit Krakow, where they went to the Divine Mercy Basilica and John Paul II Sanctuary. They also went to Campus Misericordiae and saw the preparations for World Youth Day 2016. The schedule also included on May 16, 2016 a visit to the Institute of Journalism and Social Communication at the Pontifical University of John Paul II in Krakow. There dr Katarzyna Drąg, the vice-director of the Institute of Journalism and Social Communication, gave a presentation of the Institute to the ITI group and the possibility of cooperation between the two schools was mentioned. ■

Turystyka religijna otwarta na Bałtyk

Czekali i doczekali się. Studenci drugiego roku turystyki religijnej udali się w pamiętną podróż do Trójmiasta. W dniach 19–22 maja poznali sakralną stronę Gdyni, Sopotu oraz Gdańska i na dobre zaprzyjaźnili się z Bałtykiem

tekst: Katarzyna Radwańska

zdjęcie: *Archiwum rocznika turystyka religijna* Wydziału Teologicznego UPJPiI

Morze, plaża, słońce, mewy, zapierające dech w piersiach budowle, wspaniali ludzie... I tak moglibyśmy wymieniać w nieskończoność. Moc atrakcji, siła wrażeń estetycznych, energia natury i bogactwo Pomorza. Czy coś więcej jest do szczęścia potrzebne?

Po krótkiej, bo niespełna 6-godzinnej podróży powitały nas serdeczny uśmiech i gościnne ramiona o. Edwarda Pracza, kapelana Duszpasterstwa Ludzi Morza i dyrektora Centrum Stella Maris, który opiekował się nami, pomagał i towarzyszył nam w trakcie pobytu nad morzem. Punktem docelowym naszej eskapady było zwiedzanie i zapoznanie się z funkcjonowaniem ekskluzywnego statku MSC Opera, który na kilka godzin zawitał w porcie gdyńskim. Późnym wieczorem zmęczeni, ale szczęśliwi dojechaliśmy na nocleg, gdzie czekała nas kolejna miła niespodzianka. Zostaliśmy zakwaterowani na 11 piętrze, skąd rozciągał się zapierający dech w piersiach widok odbijającego się w morzu blasku księżyca.

Kolejny dzień spędziliśmy w Gdańsku i Sopocie. Spacer po parku Oliwskim przyspieszył bicie serca, a koncert organowy w katedrze obudził w każdym z nas wrażliwość na piękno. Jako turyści religijni nie mogliśmy pominąć cysterskiego kościoła pw. Matki Bożej Królowej Korony Polskiej, gdzie przywitał nas

o. Bogumił Nycz, pierwszy proboszcz świątyni. Z Oliwy dojechaliśmy do Śródmieścia. Tam tournée po wybrukowanych uliczkach, zdjęcie przy boku Neptuna, żuraw, ratusz, bramy i 409 schodów wieży kościoła Mariackiego. Dopełnieniem wysiłku ciała był relaks umysłu na sopockim mołu. Słońce zachodziło, a rodziła się miłość do morza. Zanim pożegnaliśmy wody Bałtyku, zachwycaliśmy się widokiem fauny i flory Akwarium

Gdyńskiego. Popołudnie spędziliśmy, plażując, spacerując, jedząc lody i wdychając zbawienny dla naszych krakowskich płuc jod. Napelnieni dobrą energią, szczęśliwi i pobłogosławieni

przez o. Edwarda, wróciliśmy do Krakowa. Czekamy na więcej, a póki co nie płacemy, że coś się skończyło, ale cieszymy, że się to wydarzyło! ■

Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie

tekst i zdjęcie: Barbara Sikorska

W dniach 21–25 czerwca br. grupa słuchaczy UTW UPJPII uczestniczy w wycieczce do Wilna. Pierwszym etapem na trasie do stolicy Litwy jest Warszawa, gdzie odwiedzamy Świątynię Opatrzności Bożej, zwiedzamy Starówkę wraz z bazyliką św. Krzyża, kościołem akademickim św. Anny i kościołem Sióstr Wizytek, dziedziniec Zamku Królewskiego, a także Akademię Sztuk Pięknych. Na nocleg udajemy się do Siemiatycz, gdzie w klasztorze Sióstr Karmelitanek jesteśmy uczestnikami miłej uroczystości. Siostra Halina Surel obchodzi 50-lecie swoich ślubów.

Następnego dnia jedziemy do Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Świętej Wodzie. Tu również znajduje się wzgórze krzyży przynoszonych przez pielgrzymów. Dalej jedziemy do Białegostoku, zatrzymując się w Suchowoli, miejscowości związanej z bł. ks. Jerzym Popiełuszko. W Białymstoku zwiedzamy zespół pałacowo-parkowy Branickich, cerkiew św. Mikołaja oraz katedrę pw. Wniebowzięcia NMP. Przejeżdżamy przez Puszcę Knyszyńską. Przyroda jest ozdobą tego regionu. Mówi się, że Podlasie bocianami stoi, czego dowodem jest duża liczba widocznych tu bocianich gniazd.

Około godz. 14 przekraczamy granicę z Litwą i jedziemy do Kowna. Zwiedzamy Starówkę, ratusz, zwany „białym łabędziem”, katedrę św. św. Piotra i Pawła i kościół św. Jerzego, a także odbywamy spacer brzegiem Niemna i po najsłynniejszej alei litewskiej – Laisweis. Następnie, już bezpośrednio udajemy się do Wilna, gdzie spędzamy kolejne dwa dni.

Zwiedzanie miasta rozpoczynamy od uczestnictwa we mszy świętej w Kaplicy Matki Bożej Ostrobramskiej. Słynący cudami i licznymi łaskami Obraz Matki Bożej został namalowany w Krakowie w latach 1624–1625 przez nieznanego z nazwiska malarza o imieniu Łukasz.

Po mszy świętej udajemy się do monasteru Św. Ducha i cerkwi, w której spoczywają święci męczennicy wileńscy z XIV wieku: Antoni, Jan i Eustachy. Potem zwiedzamy kościół św. Teresy, kościół św. Kazimierza, Plac Ratuszowy, zabytki przy ulicy Zamkowej, Zaulek Bernardyński, Uniwersytet Wileński, Pałac Prezydencki oraz bazylikę archikatedralną św. Stanisława i św. Władysława. W wileńskim muzeum podziwiamy ekspozycje galerii bursztynu. Potem wychodzimy na Wieżę Giedymina, z której roztacza się wspaniała panorama Wilna. Następnie jedziemy na cmentarz Na Rossie. Założony w roku 1769 jest jedną z czterech polskich nekropoli narodowych. Na cmentarzu spoczywają polscy żołnierze polegli w bojach 1919, 1920, 1939 i 1944 roku, a także osoby zasłużone dla polskiej, białoruskiej i litewskiej historii. Po lewej stronie bramy cmentarza znajduje się grób matki Józefa Piłsudskiego wraz z urną zawierającą serce syna. Na płycie nagrobka jest wykuty napis „Matka i serce syna”. Wieczorem jedziemy do centrum rozrywkowego na Belmoncie.

Mieści się ono w zespole dawnego francuskiego młyna. Są tu restauracje, kawiarnie, taras letni, plac zabaw dla dzieci i ścieżki dla pieszych. Korzystamy z usług kawiarni i pijemy bardzo dobre piwo z miejscowego browaru. W kolejnym dniu, po śniadaniu wychodzimy na Górę Trzech Krzyży, skąd oglądamy panoramę Wilna. Następnie idziemy do kościoła Świętych Apostołów Piotra i Pawła na Antokolu. Wybudował go hetman wielki litewski i wojewoda wileński Michał Kazimierz Pac jako wotum wdzięczności za uratowanie życia podczas wojny z Moskwą. Później udajemy się do zespołu kościołów św. Anny i Ojców Bernardynów. Kościół św. Anny powstał na przełomie XV i XVI wieku, a bernardynów w latach 1469–1500. Jedziemy do pracowni, w której malarz Eugeniusz Kazimirowski, zgodnie ze wskazówkami siostry Faustyny Kowalskiej, namalował pierwszy obraz Jezusa Miłosiernego.

Z Wilna przyjeżdżamy do Trok, historycznej stolicy Litwy. Miasto jest siedzibą grupy etnicznej i religijnej Karaimów, sprowadzonych tu w średniowieczu z Krymu przez Wielkiego Księcia Witolda. Spacerujemy ulicą Karaimską, zwiedzamy zamek Witolda, świątynię kraimów, pomnik św. Floriana. Jemy pyszne i bardzo gorące pierogi karaimskie. W godzinach popołudniowych wyruszamy w drogę powrotną do kraju.

Piąty dzień rozpoczynamy od wizyty w Sokółce, gdzie znajduje się parafia pw. św. Antoniego Padewskiego, w której dokonał się cud przemienienia Hostii w cząstkę Ciała Pańskiego. Następnie udajemy się do Sandomierza. Po drodze przejeżdżamy przez Lublin i Konopnicę, z której pochodził Jarosław Konopnicki, mąż Marii Konopnickiej. Mijamy również Zawichost, znany z komunikatów radiowych o stanie wód na największych rzekach w kraju.

W Sandomierzu zwiedzamy zamek ufundowany przez Kazimierza Wielkiego, a potem idziemy do klasztoru i kościoła św. Jakuba. Tu czekają na nas pyszne potrawy serwowane

ne przez ojców dominikanów. Po posiłku udajemy się już do Krakowa. To koniec pięknej wycieczki, zorganizowanej przez

Biuro Usług Edukacyjnych i Turystycznych BUM, prowadzone przez panią Bożenę Maderak. Dziękujemy! ■

Zakończenie roku akademickiego 2015/2016 dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII

tekst: Irena Szlachta

zdjęcia: Jerzy Dominik Snopiński

Uroczystość zakończenia piątego roku działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II odbyła się 16 czerwca br. w kaplicy akademickiej przy ul. Bernardyńskiej 3. Spotkanie rozpoczęła Eucharystia, której przewodniczył rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak. Koncelebransami byli dziekan Wydziału Teologicznego ks. dr hab. Arkadiusz Baron, prof. UPJPII, prodziekan Wydziału Teologicznego, a równocześnie kierownik ds. UTW ks. dr hab. Jan Dzedzic, prof. UPJPII oraz ks. kanclerz Andrzej Lichosyt. Homilię wygłosił ksiądz dziekan Arkadiusz Baron. Podczas mszy świętej wystąpił chór słuchaczy UTW. Powstał on w październiku 2015 roku z inicjatywy mgr Alicji Wolińskiej, która obok zajęć prowadzonych w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia w Krakowie, jest również studentką UTW UPJPII.

Po zakończeniu mszy świętej ksiądz rektor wyraził swoje zadowolenie, że w murach papieskiej uczelni studiują również seniorzy, których obecność łączy pokolenia, a ich stale wzrastająca liczba jest potwierdzeniem słuszności decyzji z 2011 roku o powołaniu UTW na Uniwersytecie Papieskim. Ksiądz Jan Dzedzic podziękował wyróżniającym się studentom za ich zaangażowanie w pracy na rzecz UTW. Ze swej strony przedstawiciele słuchaczy wyrazili wdzięczność dla władz uniwersyteckich za przychylność i życzliwość, z jaką UTW spotyka się od początku swego istnienia. Były również podziękowania dla wykładowców, za ubogacające intelektualnie i duchowo wykłady oraz dla osób realizujących program zajęć dodatkowych. Szczególnie słowa wdzięczności skierowano do kierownika ds. UTW ks. Jana Dzedzica i pozostałych osób organizujących działalność UTW, za ich wysiłki mające na celu coraz lepsze funkcjonowanie UTW. Potem nastąpiło odczytanie tekstu napisanego przez słuchaczkę Lucynę Orłowską, w którym w żartobliwej formie starała się przedstawić krótką historię UTW. Jej słowa, z uwagą wysłuchane, zostały nagrodzone przez zgromadzonych gromkimi oklaskami. Kolejnym punktem programu uroczystości było wręczenie dyplomów słuchaczom uprawnionym do ich otrzymania. Na zakończenie wszyscy zostali zaproszeni na mały poczęstunek.

Aby upamiętnić jubileusz pięciolecia istnienia Uniwersytetu Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim, postanowiono wydać książkę: *Seniorzy na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II*. Publikacja ukaże się we wrześniu 2016 roku, przed planowaną na październik główną uroczystością jubileuszową.

Starano się w niej przedstawić historię działalności Uniwersytetu wraz z twórczością własną słuchaczy. Są w niej rów-

niezawarte wypowiedzi uczestników zajęć na temat powodów podjęcia studiów na UTW UPJPII. Motywy podawane przez studentów, np. zainteresowanie tematyką wykładów, chęć pogłębienia wiedzy religijnej, a w konsekwencji i wiary, gdyż jak powiedział prof. Józef Tischner: „kiepska jest wiara, która boi się wiedzy”, poznawanie nowych ludzi czy udział w proponowanych zajęciach dodatkowych – często się powtarzają.

W każdej jednak wypowiedzi widać również indywidualny rys osobowościowy odpowiadającego. Tych, którzy chcą zapoznać się ze wszystkimi opiniami słuchaczy, zapraszamy do lektury książki, cytując na zakończenie fragment wypowiedzi studium osoby: „wykłady wzmacniają mnie w mojej wierze. Jest to tak, jak świeże powietrze dla mojej psychiki i słuszności mojej wiary” (Edward Dubaj – słuchacz UTW). ■

„Wymagajcie od siebie, choćby inni od Was nie wymagali”

tekst: Klaudia Cymanow-Sosin

zdjęcia: Jakub Dąbrowski, Szymon Sroka

25 czerwca 2016 roku w auli przy bazylice Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach kolejny rocznik dziennikarstwa i komunikacji społecznej na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II uroczystie pożegnał się z murami swojej *Almae Matris*. Graducja poprzedzona została mszą świętą, która była koncelebrowana w łagiewnickim sanktuarium pod przewodnictwem ks. prof. Wojciecha Zyzaka, rektora UPJPII. Homilię wygłosił dyrektor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII. Podkreślił w niej, że prawdziwa mądrość ujawnia się zawsze w byciu dobrym człowiekiem. Nie ma mądrości bez dobroci i miłosierdzia.

W części oficjalnej studenci, ich wzruszeni rodzice i wszyscy zaproszeni goście wysłuchali przemówień najważniejszych przedstawicieli władz uczelni, wydziału oraz instytutu,

a następnie opuszczający mury uczelni mieli zaszczyt otrzymania świadectwa ukończenia studiów wyższych. Hasłem tegorocznej graducji były słowa, które nasz wielki patron – Jan Paweł II skierował do młodych Polaków na Jasnej Górze w 1983 roku i przypomniał na Westerplatte: „Wymagajcie od siebie, choćby inni od Was nie wymagali”. To jedno z najpiękniejszych i najważniejszych przesłań, z którym papież Polak zwrócił się do rodaków, jeszcze raz wybrzmiało tego dnia w szczególny sposób. Odpowiedzialność za swoje czyny i odwaga w dążeniu do dobrze obranego celu to moralna nauka, jaką młodzi ludzie otrzymali od świętego Jana Pawła II, ale i apel, który niejednokrotnie powtarzany jest w murach tej uczelni przyszłym dziennikarzom, specjalistom od komunikacji społecznej, edukacji medialnej czy public relations. ►

Kimś, kto z pewnością wiele wymagał od siebie i imponował swoją postawą studentom dziennikarstwa i komunikacji społecznej był ks. prof. Andrzej Baczyński, który 1 grudnia 2015 roku odszedł do Pana po ciężkiej chorobie. Ten dzień przywołał wspomnienie jednej z najważniejszych postaci dla kierunku, który obrali studenci. Ksiądz profesor zajął się organizacją tych studiów u ich początków, a potem przez lata wspomagał zarówno studentów, jak i wykładowców swoją wiedzą, mądrą radą, ogromnymi kompetencjami i wielkim sercem. Absolwenci wspominali go jako wybitnego naukowca, który wysoko stawiał poprzeczkę sobie i innym, ale równocześnie kogoś, kto niezłomnie wierzył w studentów, motywował ich do pracy i był zaangażowanym promotorem, przepełnionym troską o swoich podopiecznych.

Studenci, chcąc sprostać celom stawianym przed nimi przez te wszystkie lata, okazali tego dnia wiele swoich talentów. Jedni ujawnili swoje umiejętności wokalne, inni aktorskie czy operatorskie. Ale chyba najpiękniejszym gestem było włączenie się w pomoc, której udziela innym Fundacja „Poza horyzonty”. Studenci zaangażowali się szczególnie w projekt przygotowania specjalnego przewodnika dla członków fundacji i innych odważnych, choć niepełnosprawnych, którzy zamierzają mimo przeszkód przezwyciężyć swoje słabości i wziąć udział w akcji: „Niepełnosprawni w górach – Razem na szczyty”. Na ten cel przygotowali więc sympatyczną maskotkę – misia Karolka, który jako wyjątkowy absolwent IDIKS stanowi do dziś wymierną pamiątkę doskonałego pomysłu studentów, by wspomóc idee pomagania fundacji Jaśka Meli. Taka forma wspierania innych to kolejny wyraz przekucia w czyn słów patrona naszej uczelni, który mówił, że o wartości człowieka nie stanowi to, co ma, lecz to, czym jest w stanie dzielić się z innymi. Taka postawa rodzi nadzieję, że nasi studenci nadal chętnie będą stawiać sobie ambitne cele, dzielić się swoimi pasjami w przekonaniu, że tym, co decyduje o sile człowieka, jest to, co ma w głowie i sercu.

Tego dnia w niezwykle ciepłych słowach zwrócił się do studentów ks. prof. Michał Drożdż, orędownik młodzieży

akademickiej i dyrektor IDIKS, który zapewniał, że studenci na zawsze pozostaną w jego pamięci i sercu. Życzył młodym, by powiodło im się na drodze wchodzenia w dorosłość i odpowiedzialność – w tworzeniu rodziny i własnego domu, ale i życiu zawodowym, do którego przygotowywali się w murach naszej uczelni. W imieniu swoim i wszystkich wykładowców wyraził nadzieję, że Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie pozostanie dla byłych już studentów jak drugi dom, do którego zawsze będą mogli powrócić wspomnieniami, a znajomości i przyjaźnie tutaj zawiązane przetrwają kolejne lata. Przypomniał także to, co jest sednem pracy dziennikarza – jakże mocno podkreślanym w murach tej uczelni – troskę o etyczność, o życie zgodne z pięknymi ideami, w których prawda i dobro drugiego człowieka powinny być na czołowym miejscu. Po tych życzeniach absolwenci w geście radości podrzucili birety najwyżej jak się da, blask flesza rozjaśnił salę, uśmiechnięte twarze zatrzymały się w kadrze kamery. To taki moment, który mocno zapada w ludzką pamięć. Jesteśmy przekonani, że jeszcze niejednokrotnie uda nam się w przyszłości zobaczyć i spotkać. Oby ta pasja i wiara, że „wszystko można w Tym, który nas umacnia”, trwały nieustannie. ■

Być razem. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II

Wystawa medalierska w krakowskiej bazylice Świętych Piotra i Pawła

tekst: ks. Szymon Tracz
zdjęcia: UPJPII

„Mówiąc o ufundowanym przez Zygmunta III Wazę kościele św. św. Piotra i Pawła, nie można pominąć jego bezpośredniego związku z osobą św. Jana Pawła II. W tej świątyni 10 lutego 1904 roku zawarli sakrament małżeński Emilia z Kaczorowskich i podoficer armii austro-węgierskiej Karol Wojtyła – rodzice przyszłego papieża. Sam zaś ojciec święty jako pierwszy ufundował w latach 80. XX wieku kopię barokowej rzeźby św. Piotra, którą ustawiono pośród innych rzeźb Dwunastu Apostołów na postumentach ogrodzenia przed świątynią.

Zatem kościół św. św. Piotra i Pawła poprzez swoją historię, ukazywane bogate treści ideowe, będące wyrazem wielkiej pasji życiowej ludzi różnych epok, stanowi doskonale miejsce na prezentowanie artystycznie przetworzonych myśli odnoszących się do tajemnicy ludzkiego spotkania i dialogu – po prostu tajemnicy bycia razem. Zrozumienie tych wartości staje się pełniejsze, kiedy niczym przez szkło powiększające spojrzysz na nie w świetle nauczania i osoby św. Jana Pawła II. W tym bogatym kontekście miejsca, dzięki zaangażowaniu Bernarda Marka Adamowicza – legnickiego kolekcjonera oraz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, przy współdziałaniu Instytutu Historii Sztuki i Kultury UPJPII, Fundacji Panteon Narodowy w Krakowie oraz Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej, została zaprezentowana niezwykła wystawa pt. *Być razem. Medalierskie rozmowy z Janem Pawłem II*.

Przedziwnym zrzędzeniem Opatrzności Bożej na styku dwóch wielkich wydarzeń – Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski oraz Światowych Dni Młodzieży w Krakowie, z udziałem papieża Franciszka, 57 polskich medalierów podjęło odważne wyzwanie, a zarazem i zaproszenie do dyskursu z myślą św. Jana Pawła II. Owocem ich artystycznych poszukiwań stało się 59 prac, które dzięki uprzejmości zarządu Fundacji Panteon Narodowy w Krakowie można było zaprezentować w kryptach kościoła św. św. Piotra i Pawła. [...]

Zastanawiające jest to, że główny przewodnik św. Jan Paweł II nie zmusza, lecz inspiruje. Wyobrażone w przedstawionych pracach jego myśli, słowa, wyraz twarzy, gest dłoni oraz kierunek kroków nie narzucają niewolniczego toru, po którym mają toczyć się dzieje świata. Stają się raczej zachętą, ciepłym zaproszeniem i niejako prośbą, abyśmy się jeszcze raz zatrzymali, rozejrzeli i podali sobie ręce. Jakże ważny w tym wszystkim jest ciepły dotyk i serdeczny uśmiech, a nade wszystko dobra wola, dzięki której można pokonać lęk i strach, różnice i stereotypy, wybaczyć zadane w przeszłości rany, a wreszcie znaleźć wspólny język, by jeszcze lepiej doświadczyć trzech rze-

czywistości, wokół których skupiły się prezentowane dzieła – Świata, Człowieka i Relacji. [...]

Medalierskie dzieła, niczym wspinał się obiekty z kolekcji króla polskiego Zygmunta III Wazy, w kościele św. św. Piotra i Pawła będącym wielkim pomnikiem pochwały jedności, uczą nas zrozumienia roli historii w przekazywaniu tradycji i kształtowaniu wizji teraźniejszości. W niej zaś, za sprawą św. Jana Pawła II, spotkanie, dialog, jedność i bycie razem na nowo odnajdują sobie właściwe miejsce. To właśnie udało się uchwycić autorom zaprezentowanych na wystawie dzieł, i to czyni ją wyjątkową”.
(fragm. katalogu)

Wystawa Kazimierza Adamskiego *Drzewa na wietrze*

tekst: Magdalena Nagieć
zdjęcia: Maciej Gradowski

W dniach od 5 maja do 29 lipca 2016 roku w Bibliotece UPJPII można było oglądać wystawę rzeźb i rysunku Kazimierza Adamskiego *Drzewa na wietrze*. Inspiracją dla autora była obserwowana rzeczywistość i związek człowieka z naturą. Sam autor na otwarciu wystawy mówił: „Fascynuje mnie możliwość przedstawienia w rzeźbie siły i witalności w połączeniu z ulotnością zjawisk przyrody, ich odrodzenie. Jest to spore wyzwanie szczególnie dla rzeźbiarza, który pracuje w materiale takim, jak brąz i kamień stanowiącym elementy teźże natury. Motyw przewodni wystawy ma również wymiar symboliczny w innym aspekcie. Mówi o postawie człowieka wobec życia, otaczającego go świata i przemian historycznych, przykładem jest medal poświęcony Janowi Pawłowi II oraz popiersie Ignacego Jana Paderewskiego. Forma rzeźbiarska w prezentowanych drzewach ma ukazać lekkość i efemeryczność zjawisk zamkniętych w odwiecznej dla rzeźbiarza ciężkiej materii metalu i kamieniach, z których trzeba wydobyć ich piękno i głębię. Brąz dodatkowo podkreśla zielona patyna, dodając mu uroku czasu. W tych pracach zobaczyć można naturalny proces twórczy, jakim jest wykonanie projektu modelu w gipsie, później odlew z brązu, a w końcowym etapie pracy obróbka narzędziami, które tutaj zastępują ślad dłuta. Jednym z moich ulubionych motywów ikonograficznych, który wykorzystuję w swojej pracy, jest motyw ptaka. Podobnie jak drzewa jest to pretekst do zmierzenia się z problemem przestrzeni w rzeźbie, stworzenia kompozycji o wdzięcznym temacie, ciekawym w formalno-treściowym wymiarze, bardzo lekkiej w swojej masie. Takie kompozycje zaprzeczają monumentalnemu charakterowi pomnika, są wrażliwe na lśnienie światła. W pracach rzeźbiarskich i rysunkowych można odnaleźć szerokie spectrum moich emocji, niektóre zaś wyrażają tajemnicę i przemijanie”. ■

Wystawa *Siedem wieków polskiej poezji maryjnej: Duch i Litera*

tekst: Magdalena Nagieć
zdjęcia: Maciej Gradowski

W dniach od 11 lipca do 29 października 2016 roku w Bibliotece UPJPII można oglądać wystawę kolekcji graficznej *Siedem wieków polskiej poezji maryjnej: Duch i Litera*, której autorem jest Zbigniew W. Wołkowski – emerytowany profesor Uniwersytetu Paryskiego, doktor habilitowany nauk humanistycznych.

Zbigniew W. Wołkowski swoje prace prezentował w 16 krajach na 5 kontynentach. Wystawy miały miejsce we Francji, Wielkiej Brytanii, Belgii, Hiszpanii, Watykanie, Austrii, Polsce, Litwie, Rosji, Tunezji, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Brazylii, Chile, Japonii oraz w Wietnamie.

Cytat autora: „Trzy prace z kolekcji wykonałem wraz ze swoim ojcem Janem Wołkowskim w latach 1982–83 w Scriptorium Benedictine Art w Chicago (1. Bogurodzica, 7. Król Jan Kazimierz, 29. Jan Paweł II). Pozostałe 26 to moje własne prace, wykonane w 2015 r. jako część moich badań chirograficznych (pisanych ręcznie) i semiotycznych (nauka o znakach), czyli transdyscyplinarne badania związku między znaczeniem Tekstu a jego Formą graficzną, między tym, co Wewnątrz, a tym, co Na zewnątrz, między Duchem a Literą”. ►

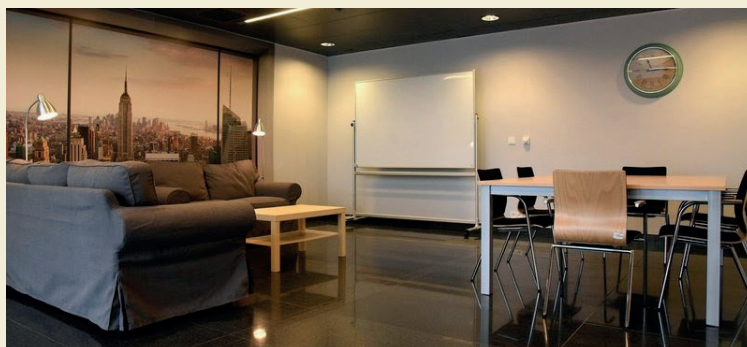

BIBLIOTEKA

UNIWERSYTETU PAPIESKIEGO JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

ul. Bobrzyńskiego 10 | tel. 12 421 84 40 | www.biblioteka.upjp2.edu.pl

Biblioteka posiada książki, czasopisma i wydawnictwa audio-wideo z zakresu teologii, filozofii, historii, pedagogiki, psychologii, socjologii, sztuki i literatury oraz cenne dary m.in. Jana Pawła II i Jerzego Turowicza. Większość zbiorów w wolnym dostępie.

Biblioteka oferuje: pokoje do pracy indywidualnej, bezpłatny dostęp do Internetu, Wi-Fi, realizację zamówień także przez Internet, bezpłatne skanowanie wybranych tekstów, święty sPokój – miejsce do relaksu, spotkań i nauki, pomoc wykwalifikowanej kadry.

Otwarte pn–pt 9.00–18.00, sob. 9.00–15.00

Dojazd tramwaje 11, 18, 23, 52, autobus 194

UPJPII i UJ w przygotowaniu do ŚDM w Krakowie – monografia naukowa *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People*

tekst: Andrzej Porębski, ks. Józef Stala

zdjęcia: Tomasz Kniaż

Światowe Dni Młodzieży w Krakowie to wydarzenie o ogromnym, wielowymiarowym potencjale. To międzynarodowe spotkanie młodzieży z całego świata, która razem ze swoimi katechetami, wychowawcami, duszpasteurami, biskupami i papieżem zbierają się w jednym miejscu, by wspólnie świętować, przeżywać radość wspólnoty i wyznawać wiarę w Jezusa Chrystusa. Bezpośrednio przed przyjazdem papieża Franciszka do Krakowa została wydana w wydawnictwie naukowym UPJPII wieloautorska monografia naukowa *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People* pod redakcją ks. Józefa Stali i Andrzeja Porębskiego, która wpisała się w nurt przygotowań do tego wydarzenia oraz stała się forum spotkania zarówno naukowców, biskupów, przedstawicieli organizacji religijnych, organizatorów niektórych dotychczasowych Światowych Dni Młodzieży, jak i osób zaangażowanych w przygotowanie ŚDM w Krakowie 2016 roku. Recenzje przygotowali ks. prof. dr hab. Radosław Chałupniak (Uniwersytet Opolski) i prof. dr Herman Lombaerts (Catholic University of Leuven).

22 lipca 2016 roku o godz. 12 w Sali Senackiej Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się konferencja prasowa poświęcona tej publikacji, w której udział wzięli redaktorzy naukowcy książki – ks. prof. dr hab. Józef Stala (UPJPII) i dr hab. Andrzej Porębski (UJ), a także ks. dr Bolesław Karcz – dyrektor Wydawnictwa Naukowego UPJPII, w którym została wydana monografia.

Publikacja *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People* jest warta polecenia przynajmniej z kilku powodów. Po pierwsze, dotyczy wydarzenia niezwykle, bezprecedensowego – Światowych Dni Młodzieży. Idea papieża Jana Pawła II, aby zaprosić w jedno wybrane miejsce młodzież z całego świata, od początku miała nie samych tylko entuzjastów. Świadkowie pierwszych ŚDM (Rzym 1985) zgodnie potwierdzają, że gdyby nie osobista determinacja i dalekowzroczność polskiego papieża, dni te zapewne by się nie odbyły. I choć – patrząc z perspektywy – to pierwsze spotkanie nie imponuje liczbą uczestników (która oscylowała wówczas wokół 300 tys.), to i tak była znacznie wyższa, niż się spodziewano. Po raz ko-

lejny i bynajmniej nie ostatni okazało się, że krakowski biskup Karol Wojtyła, a potem papież Jan Paweł II, miał do młodzieży szczególnie stosunek, zawierającą w sobie zarówno zaufanie, jak i dar inspiracji i prowadzenia. Kolejne Światowe Dni Młodzieży, a było ich dotychczas trzydzieści (w tym trzynaście o charakterze spotkania międzynarodowego, globalnego, a siedemnaście przeżywanych na poziomie diecezjalnym), gromadziły coraz większe rzesze uczestników. Szacuje się, że za pontyfikatu Jana Pawła II w spotkaniach międzynarodowych wzięło udział ponad 11,5 mln młodych ludzi ze wszystkich kontynentów. W 1995 roku ŚDM obchodzone na Filipinach w Manili zgromadziły co najmniej 4 mln osób, co było największym zarejestrowanym w dotychczasowej historii zgromadzeniem ludzi. Następcy Jana Pawła II – Benedykt XVI i Franciszek kontynuowali zapoczątkowaną przez niego tradycję, spotykając się z kolejnymi prawie 7 mln młodych ludzi. Ale nawet jeśli podane tutaj szacunkowe liczby budzą podziw, to nie o liczby przecież w papieskiej idei chodziło. Co było tej idei najgłębszą istotą? Mamy nadzieję, że czytelnik znajdzie odpowiedź na to pytanie na kolejnych stronicach książki.

Po drugie, twórcom prezentowanego tomu udało się nakłonić do współpracy liczne, zróżnicowane, ale nader kompetentne grono autorów. W pierwszej części głos zabrali między innymi najbliżsi współpracownicy Jana Pawła II, będący świadkami rodzącej się idei światowych spotkań młodych katolików i jej kolejnych realizacji – kard. Stanisław Dziwisz, kard. Stanisław Ryłko, abp Celestino Migliore, Marcello Bedeschi. Obok nich wypowiedziały się także osoby z tzw. pokolenia JP2, które przejęły dziedzictwo pierwszych ŚDM i włączyły się w organizację kolejnych – w swoich ojczystych krajach (Danny Casey, Thomas Rosica, Nathalie Becquart, Paul Metzloff), oraz wybitni specjaliści, obserwujący ŚDM z perspektywy swoich dyscyplin – społecznej komunikacji, prawa, etyki, geografii czy dziennikarstwa. W części drugiej zgromadzono głosy autorów piszących o sprawach współczesnej młodzieży, ale z bardzo różnych punktów widzenia – pedagogów, psychologów, kulturoznawców, antropologów, teologów. Dzięki temu zyskamy wyobrażenie o tym, jak coraz bardziej wielowymiarowe stawały się każde kolejne ŚDM, rozwijając swoje główne – duchowe przecież – przesłanie. Można dzisiaj bez cienia wątpliwości stwierdzić, że ŚDM dały milionom młodych ludzi możliwość przeżycia ogromnej wspólnoty wiary i wartości, ale zarazem doświadczenia równie ogromnej różnorodności form wyrazu tej wspólnoty. Wreszcie część trzecia pozwoli czytelnikom na dostrzeżenie i zgłębienie duchowego wymiaru ŚDM, odkrycie, iż stały się one dla wielu młodych szansą na reewangelizację i odrodzenie wiary. Skłoniły do refleksji nad sobą, poszukiwania odpowiedzi na fundamentalne pytania i podjęcia wysiłku systematycznej formacji osobowej i religijnej.

Po trzecie, publikacja jest próbą kontynuacji wezwania i myśli papieża Jana Pawła II, któremu bardzo zależało na młodych, dlatego wielokrotnie zwracał się do nich z gorącym apelem, aby angażując się w codzienne działania, nie lękali się pójść drogą Jezusa Chrystusa. Ojciec święty był bowiem przekonany, iż wszyscy chrześcijanie są wezwani do tego, aby dzielić się radykalną nowością życia otrzymanego od Jezusa Chrystusa. Dla współczesnych chrześcijan żyjących

w kulturze ponowoczesności ewangeliczne wartości prawdy, sprawiedliwości, miłości, pokoju nie mogą więc pozostawać jedynie słowami, lecz są zadaniem do zrealizowania w życiu indywidualnym i społecznym.

Po czwarte, w kontekście przeżywanego obecnie w Europie kryzysu wartości, poczucia zagrożenia, zdezorientowania, a niekiedy utraty nadziei niniejsza naukowa monografia wieloautorska niesie przesłanie nadziei powrotu do podstawowych wartości, których realizacja zmienia charakter ludzkiego życia. Doświadczenia i świadectwa wielu młodych uczestniczących w ŚDM potwierdzają, że były one dla nich głębokim przeżyciem wspólnoty w podwójnym wymiarze: z drugim człowiekiem i z Bogiem; przywróciły zaufanie, otwartość, miłość, poczucie solidarności, wiarę i nadzieję. Bowiem ŚDM nie są dla młodych tylko czasem modlitwy, spotkania z papieżem i świętowania, ale są potwierdzeniem bogactwa młodości i świadectwem wiary i nadziei. Nadziei, że miłość, która niesie dobro, jest silniejsza od wszelkich trudności, zagrożeń, niepokojów i problemów.

Jednocześnie niniejsza naukowa monografia *World Youth Days. A Testimony to the Hope of Young People* jest propozycją odpowiedzi na wezwanie papieża Franciszka do głoszenia wszystkim i wszędzie radości Ewangelii. Zarówno zgromadzone w książce teksty naukowe, jak i świadectwa uczestników oraz organizatorów dotychczasowych ŚDM niosą przesłanie, iż dzięki osobowemu spotkaniu z drugim człowiekiem i z Bogiem człowiek nie tylko umacnia wiarę, zyskuje siłę, ale i powraca do źródeł radości. Na zakończenie warto przytoczyć fragment recenzji prof. Hermana Lombaerts: „Niewątpliwym walorem publikacji jest już zgromadzenie autorów reprezentujących tak różne środowiska, kraje i kontynenty oraz mocne wyrażenie świadectwa wiary, nadziei i zaangażowania młodych chrześcijan, którzy niezależnie od swoich kontekstów życiowych starają się dawać świadectwo przynależności do Jezusa Chrystusa i Kościoła. Publikacja przyciąga także swoją estetyką wydania. Zastosowany innowacyjny pomysł gry kolorów nawiązujących do kolorów ŚDM, przyciągająca okładka i eleganckie wydanie sprawiają, że książkę można podziwiać nie tylko za jej treść, ale również za formę i jakość wydania”. ■

recenzje

Anna Maria Wajda, *Szkice z biblijnego zwierzyńca*, Wydawnictwo PETRUS, Kraków 2016

„Autorzy biblijni w stosunku do nas współczesnych byli w mniejszym stopniu otoczeni wytworami ludzkiej cywilizacji, stąd mieli bardziej bezpośredni dostęp do zjawisk przyrodniczych, poznając rośliny i zwierzęta, przez ich szczególne cechy potrafili odkryć obrazy, które wykorzystywali w przedstawianiu spraw religijnych, mówiąc o Bogu i o moralnie poprawnym postępowaniu. Ponieważ ten cel poznania był dla nich bardzo istotny, starali się swoje obrazy, to znaczy aluzje do zjawisk przyrodniczych, przedstawić bardzo dokładnie. Stąd tak wielka liczba obrazów zaczerpniętych z poznania przyrody, które nie operowało wprawdzie posiadanymi obecnie przez nas środkami i metodami, było jednak bardzo wnikliwe i na poziomie obserwacji niezwykle obiektywne” (*Ze Wstępu*, ks. prof. Tomasz Jelonek).

Błogosławiona Klara Ludwika Szczęsna. Apostółka Serca Jezusowego oddana dziełom miłosierdzia, pod red. Jadwigi Moniki Kupczewskiej SłNSJ, Wydawnictwo Karmelitów Bosych, Kraków 2016

Klara Ludwika Szczęsna, współzałożycielka Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego (siostry sercanki), została wyniesiona na ołtarze 27 września 2015 roku w Sanktuarium Jana Pawła II w Krakowie. Urodziła się 18 lipca 1863 w Cieszkach w powiecie mławskim jako szóste z siedmiorga dzieci. Gdy Ludwika miała dwanaście lat, zmarła jej matka, ojciec ponownie ożenił się z dużo młodszą (osiemnastoletnią) dziewczyną już cztery miesiące po śmierci pierwszej żony. Wspólnie z młodą żoną postanowili wydać Ludwikę za mąż, lecz ona tego nie chciała i uciekła do Mławy. W 1886 roku rozpoczęła nowicjat w Zgromadzeniu Sług Jezusa. Zgromadzenie to nie było zatwierdzone przez władze kościelne, była to wspólnota tercjarska, zorganizowana na sposób życia zakonnego. Zgromadzenie Sióstr Najświętszego Serca Pana Jezusa zostało założone 15 września 1894 roku. Ludwika wstąpiła do niego, przybierając imię zakonne Klara, biskup Józef Sebastian Pelczar uczynił ją przełożoną tego zgromadzenia. Klara Ludwika pracowała wcześniej w Krakowie w przytulisku dla służących przy ulicy Mikołajskiej 11. W roku 1907 została przełożoną generalną sióstr sercaneek. Zmarła w wieku 53 lat 7 lutego 1916 roku. 22 lata pełniła funkcję przełożonej zgromadzenia. W przededniu 100 rocznicy jej śmierci na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie odbyła się konferencja popularnonaukowa poświęcona jej osobie. Publikacja zawiera referaty wygłoszone na tej konferencji, jak również zbiór homilii wygłoszonych w latach 1994–2015 w Krakowie z okazji kolejnych rocznic śmierci Klary Ludwiki Szczęsnej oraz 100-lecia zgromadzenia, wraz z listem pasterskim kard. Stanisława Dziwisza z 26 sierpnia 2015 roku, przygotowanym przed jej beatyfikacją. W części trzeciej zamieszczono homilię beatyfikacyjną kard. Angela Amato i homilie wygłoszone po jej beatyfikacji (Renata Dulian).

Войцех Зызак, Ян Новак, Белеслав Карч, Анжей Зволинский, *Жат жерде шіркрудің отбасына қамқорлығы*, Қарағанды 2016

Publikacja *Troska Kościoła o rodzinę na obczyźnie* została przygotowana przez Katedrę Katolickiej Nauki Społecznej Wydziału Nauk Społecznych UPJPII z okazji beatyfikacji ks. Władysława Bukowińskiego. Był to kapłan krakowski, wyświęcony w katedrze wawelskiej w 1931 roku, który w 1937 roku podjął – na własną prośbę – pracę w diecezji łuckiej. Wykładał socjologię i katechetykę, był więc związany z naukami społecznymi. Publikacja ukazała się w języku rosyjskim (Wyd. Niłan – LTD, Kraków–Winnica–Karaganda 2016, ss. 54) oraz kazachskim (Wyd. Karaganda 2016, ss. 55), przy finansowym wsparciu samorządów w Rabce Zdroju i w Zabierzowie – z których terenami był związany w ciągu swego życia. Oba te języki są uznane za państwowe przez państwo Kazachstan, przy czym katolicy modlą się i posługują głównie rosyjskim. Biskup ordynariusz Karagandy z aprobatą odniósł się do publikacji kazachskiej, stwierdzając, że nie ma katolickiej literatury w tym języku, który stał się od niedawna językiem elit kulturalnych, politycznych i społecznych. Publikacja, wraz listem intencyjnym z okazji beatyfikacji, podpisany przez wszystkich pracowników Wydziału Nauk Społecznych UPJPII oraz rektora, została wręczona biskupowi Karagandy ks. bp. Adelio Dell’Oro podczas uroczystości w Karagandzie, które miały miejsce 11 września tego roku (ks. Andrzej Zwoliński).